Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 6821

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299 -24290

Çarşamba 11 Ağustos 1943

Altıncı Anglo-Amerikan Konferansı

Dün bütün kurmay heyetlerile Kanadaya varan Mr. Churchill Vashingtona geçerek Mr. Rooseveltle müzakerelerde bulunacak

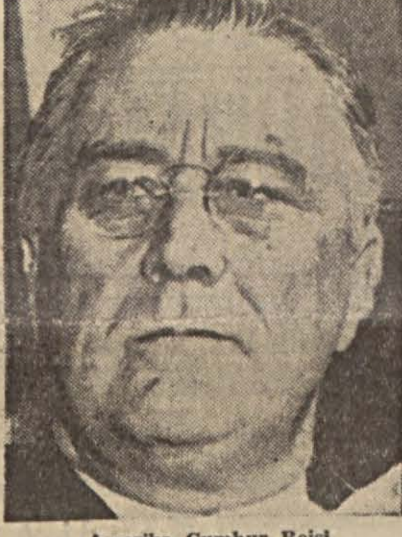
Bu hususî toplantıya

İsterlerse Rusların da iştirak edebileceklerini, Roosevelt bildirdi

Üçüncü cephenin açılmasının bir gün meselesi olduğu ve İtalyaya taarruz için Vaşingtondan emir beklendiği söyleniyor

Büyük Britanya Başvekili Mr. Churchill

Amerika Cumhur Reisi Mr. Roosevelt

Londra 10 (Radyo) — Qubec'den bildirildiğine göre, İngiliz Başvekili Mr. Churchill bugün Kanadaya varmıştır. Başvekile askerî yüksek şahsiyetler refakat etmektedir. Karısı Mistress Churchill ve kızı Mary de kendisile beraber bulunmaktadır. Bugün Qubec'de şu resmî tebliğ neşredilmiştir:

«İngiliz Başvekili Mr. Chnrchill Kanadaya gelmiştir. Kendilerine İngiliz Krallyet Genelkurmay Başkanl Sir Alan Brooke, Münakalât Nazırı Lord Ledley ve bir erkânıharbiye heyeti refakat etmektedir. Churchill Kanada Başvekili Mr. Mackensle King tarafından selâmlanmıştır. Burada kaldığı müddetçe Kanada hükûmetinin misafiri olacaktır. Müteakıben Washingtona giderek Amerika Reisicumhuru Mr. Roosevelt ile askerî ve siyasî müzakerelerde bulunacaktır.»

Mr. Churchill'in muvasalat haberi bu güzel Qubec'de büyük bir heyecan uyandırmıştır. Bu haber verildiği esnada fransızca ve ingilizce sevincli seslere alkışlar da karışıyordu.

Birleşmiş milletlerin bütün müşahidleri bu görüşmeler neticesinde Mihvere yeniden ağır darbeler indirileceğini müttefikan tahmin etmektedirler.

Muhterem ziyaretçilerin gelecekleri saat yaklaşınca bu Kanada Fransız şehrinin sokaklarında heyecanlı halk kütleleri toplanmıştır.

Bu ziyaretle Mr. Churchill altıncı defa olarak Mr. Roosevelt'le görüşmüş olacaktır. Bu seyahatlerde refikası ilk defa olarak kendisine refakat etmektedir.

Roosevelt'in beyanatı

Londra 10 (Radyo) — Mr. Chur-

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Hesablar ve imkânlar

Askerlik hareketlerinin Müttefikler hesabına parlak neticeler vadeder göründüğü bir sırada politika ufkuna baktığımız zaman hiç de ayni manzara ile karşılaşmıyoruz. Zaferi şimdiden bir olup bitti farzetmeğe alışan Demokrasi muhitleri, yarına dair aralarında zaman zaman öylesine bir şekil ve muhteva münakaşasına girişecek gibi oluyorlar ki, bu münakaşalardan bir ağız kavgası ve ağız kavgalarından da ileride daha başka kavgalar doğmıyacağını iddia etmek, hâdiselere objektif bir gözlükle bakan tarafsızlar için hemen de imkânsızdır.

En çoğu Londrada ve Washingtonda bulunan sığıntı hükûmetlere karşı Müttefiklerin hep birlikte ayni nazarla bakmadığını çoktandır biliyoruz. Meselâ 940 tanberi İngilizlerin emrinde çalışan De Gaulle'ü Amerikalılar nedense sevmezler. Hür Fransayı temsil hususunda onlarca Giraud daha uygundur. Gene Londrada bulunan sığıntı Polonya hükûmetile Sovyet Rusyanın münasebetleri kesiktir. Sığıntı Çekoslovak hükûmeti de, Teşen hâdisesi yüzünden Polonya ile görülecek bir hesabı olduğunu saklamaz. Eski Cumhur Reisi Beneş, Washingtonda yerleşmiş olmanın verdiği bir rahatlıkla arasıra bu noktayı hep kurcalar durur.

Birleşmiş milletlerin zayıf taraflarına dair eskidenberi bildiğimiz misaller bu kadarla kalsaydı, gene dikkatimizi fazla çekmeyebilirdi. Karşılıklı bazı fedakârlıklarla kodaman Müttefikler nasıl olsa bir anlaşma formülü bulur ve aralarında uyuşurlardı. Almanyayı yenmek, dünyayı sulha kavuşturmak gibi önemli bir amac varken yukarıki ayrılık noktalarından yeni yeni karineler doğabileceğine haklı olarak kimse inanamazdı. Fransa kurtulduktan sonra, Giraud - De Gaulle ikiliği kendiliğinden çözülecek değil miydi? Eski Çekoslovakya yeniden ihya edilince Beneş'i hoşnud kılmak da artık mesele mi olacaktı? Nihayet Almanya yenildiği takdirde Polonyanın haritadaki yeri biraz şarktan garba doğru kaymış ne çıkardı?

Halbuki pürüzlü noktalar bu kadarla kalmıyor. Muhtelif cephelerde askerlik hareketleri Demokrasiler hesabına geliştikçe, politika alanında da epeyce derin bazı ayrılıkların patlak verir gibi olduğunu hissetmemeğe imkân yok.

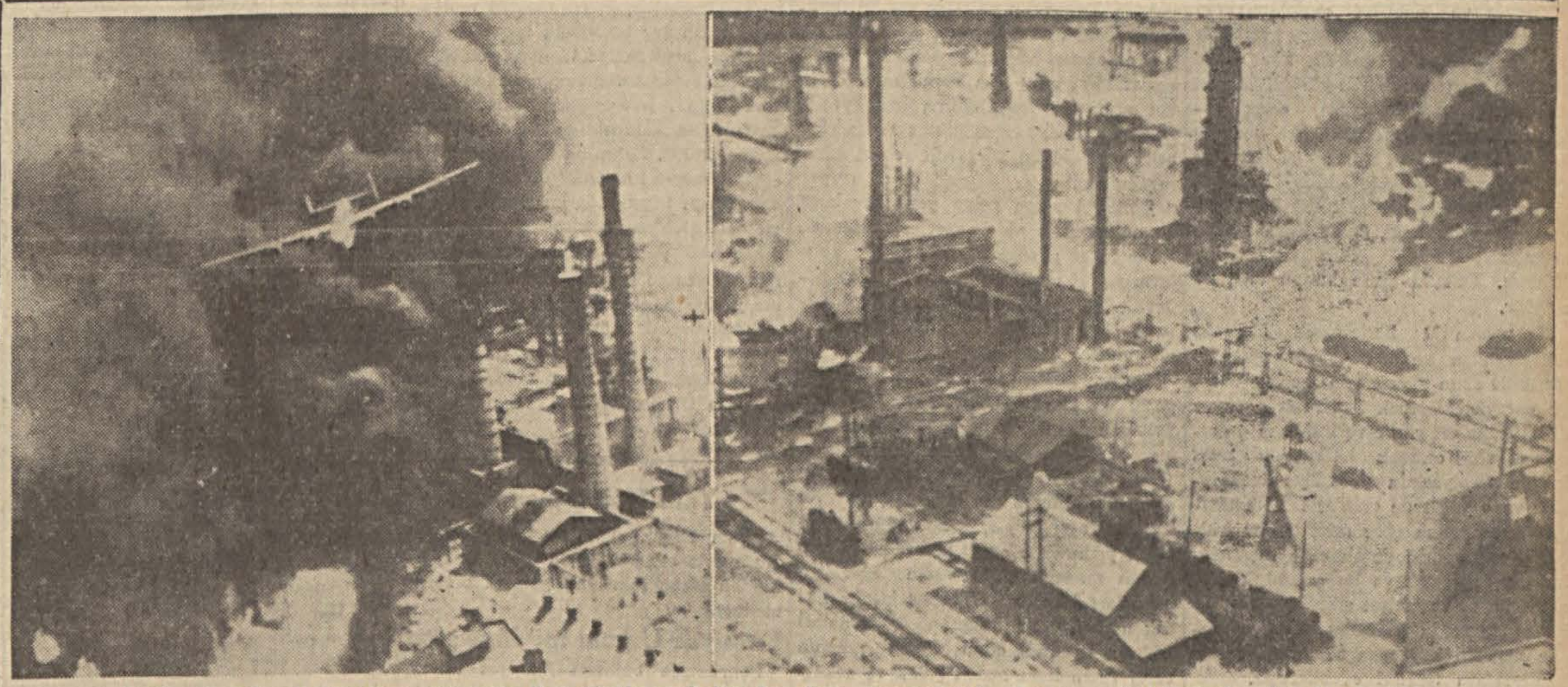
Moskovada meydana getirilen (millî Alman kurtuluş komitesi) nin bir kısım Anglo - Sakson muhitlerinde endişe ile karşılandığını görmüştük. Dün de meşhur İngiliz solcularından Sir Stafford Cripps'in İtalyaya dair bir demecini okuduk. Sayın Sir, demecinde şöyle diyor:

«— Badoglio hükûmeti devrilmedikçe İtalyada faşizm yıkılmış sayılamaz. O halde bütün şartlarımıza razı olsa bile bu hükûmetle kat'iyyen mütareke imzalamamalıyız!»

Şimdiye kadar bildiğimize göre, Mussolini'nin işten çekilmesi Demokrasileri ümide düşürmüş ve yeni hükûmetin kayıdsız şartsız bir teslimiyete boyun eğeceği zannını onlara aşılamıştı. Churchill'in ve Eisenhower'in mesajlarında Badoglio ile sulh yapılmıyacağına dair bir işaret yoktu. Eğer İngiliz sollarından Sir Cripps hükûmet adına konuşan bir adam olsaydı, sözlerile onun İtalya üzerinde bir tazyik yapmak istediğine hükmedebilirdik. Halbuki sayın Sir'in doğrudan doğruya kendi samimî fikirlerini

NADİR NADİ

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

Rumanyada Ploesti'nin bombardımanına dair, radyo ile nakledilen resimler: Amerikan tayyarelerinin Rumen petrol tasfiyehanelerinde çıkardıkları yangınlar

Almanyaya ağır akınlar

Mannheim ve Ludvigshaven bombalandı — Holanda radyosu şu ihtarı yapmış: Kimya harbi başlamak üzeredir

Londra 10 (a.a.) — Hava Nezareti tebliği:

Dün gece bombardıman servisine mensub uçaklarımız Manneheim ve Ludwigshaven üzerine kuvvetli bir akın yapmışlardır. Rhin nehrinin, her iki kıyısında büyük yangınlar görülmüştür.

Mosquito tipindeki uçaklar Ruhr'da bazı hedeflere taarruz etmişlerdir.

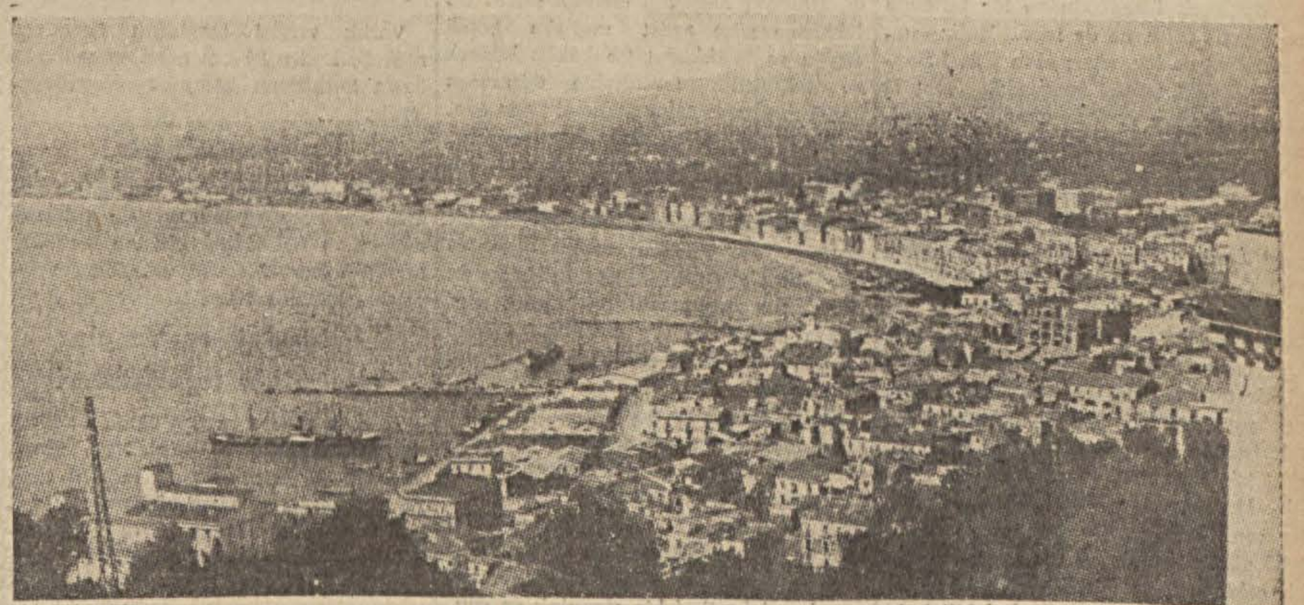
Av servisine mensub uçaklarımız Fransada ve Holandada düşman hava meydanlarına ve demiryollarına taarruz etmişlerdir. İki düşman uçağı tahrib edilmiştir.

9 bomba uçağımız dönmemiştir.

Alman tebliği

Berlin 10 (a.a.) — Düşman uçakları, batıdaki işgal topraklarına karşı gündüz birkaç defa hücumda bulunduktan sonra, dün gece Manneheim şehrine infilâk ve yangın bombaları atmışlardır. Yangınlar yüzünden ikametgâh mahallelerinde hasarlar olmuştur. Halk arasında pek az kayıb vardır. İlk gelen haberlere göre, düşmanın 13 uçağı düşürülmüştür.

(Arkası sahife 3, sütun 2 de)

Sicilyada, yavaş yavaş Müttefik kara ordularının da tehdidi altına girmekte olan Mesina şehrinden bir görünüş

Bielgorod ve Viazma meydan muharebesi

Kızılordu, taze kuvvetler, alev saçan ve taş atan makinelerle hücum ediyor

Alman müdafaa hatlarının muhtelif yerlerinde müteaddid gedikler açıldı, Ruslar, bütün kuvvetlerini ateş hattına sürdüler

Kuban köprübaşındaki birliklere nakliye tayyarelerile malzeme gönderiliyor

Führer'in umumî karargâhı 10 (a.a.)— Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kuban köprübaşına karşı, tanklar ve savaş uçaklarının desteklemesile yapılan Sovyet hücumları muvaffakıyetsizliğe uğratılmıştır. Mius nehri cephesinde Sovyet kuvvetlerine yapılan hücumlar neticesinde Alman kıt'aları önemli bir tepeyi ele geçirmiştir. Donetz ve Mius nehirlerinin başka kesimlerinde faaliyet mahdud olmuştur.

Bielgorod bölgesindeki büyük savaş devam ediyor. Bilhassa bu bölgede, uçaklarımızın yaptığı şiddetli hücumlarla düşmana hissedilir kayıblar verdirilmiştir.

Orel'in batısında, dün Sovyetlerin bir gedik açmak için yaptıkları bütün teşebbüsler akim bıraktırılmıştır. Yapılan şiddetli savaşlar neticesinde düşmana çok kayıb verdirilmiştir.

(Arkası sahife 3, sütun 5 te)

Sicilyada son savaşlar

Cephe dün dört parçaya ayrıldı

Etna eteklerinde bulunan Mihver kuvvetleri tamamen çevrildi

Sicilya harbinden resimler: Müttefik kuvvetler merkez cephesinde Regalbuto şehrine girerlerken

Polermo 10 (L.P.S.) — Sicilyadaki Alman cephesi şimdi dört parça olmuştur. Düşman kıtaatı, bütün sahiller üzerinde ve merkez kesiminin iki noktasında ricat halindedir. Merkezde bulunan iki mühim grup tecrid edilmek tehlikesine maruzdur. Bunların ikisi de Randazzo üzerine inmektedir. Birisi Troina ve diğeri de Bronte istikametinden gelmektedirler.

(Arkası sahife 3, sütun 4 te)

BAŞVEKİL Ay sonunda İzmir Fuarına gidecek

Ankara 10 (Telefonla) — Önümüzdeki hafta İzmire hareket edecek olan Ticaret Vekili Celâl Said Siren fuarı bir nutukla açacaktır. Başvekil Şükrü Saracoğlunun, ağustos sonlarında İzmire gitmesi muhtemeldir. Başvekilin, 28 ağustosta fuarda zelzele felâketzedeleri menfaatine verilecek konserde bulunacağı anlaşılmaktadır.

Askerî terfi listesi hazırlanıyor

Ankara 10 (Telefonla) — Askerî terfi listesinin hazırlanması hafta sonlarına doğru tamamlanacaktır. Liste yüksek tasdika arzedilmek üzere bir heyet tarafından İstanbula götürülecektir.

Şevki Berker pazara Vichy'ye hareket edecek

Ankara 10 (Telefonla) — Vichy elçiliğine tayin olunan Hariciye Vekâleti Umumî kâtibi Şevki Berker bu pazar günü Ankaradan hareket edecektir. Umumî kâtibliğe getirilen Moskova büyük elçimiz Cevad Açıkalın da ayni gün şehrimizde olacaktır.

San'ata dair

Bir cemiyet ve bir sergi münasebetile

Yazan:

Mimar Sedad Çetintaş

Türk ressamlığının tarihi henüz pek körpedir. Eğer bu tarihi eski minyatürcülüğümüze kadar uzatmak istemezsek hemen bir asırlıktır diyebileceğiz. Dinî an'anenin ağır tazyikına rağmen vücud bulmuş olduğu için onun bu kısa müddet içindeki gelişmesi hayret edilecek bir kuvvete dayanır.

***

Birkaç yıldır Türk ressamları arasında muhtelif isimlerle gruplar ve partiler halinde çalışmağa uğraşan san'atkârlarımızın durumu, san'at severlere bir kalb ağrısı, bir ruh sızısı vermektedir. Kuvvet ve enerjiyi zayıflatmaktan başka bir neticesi olamıyan bu ayrılıklar meslek ayrılığı da değildi. Yani bedii kültürde ileri milletlerde görüldüğü gibi senbolizm, ekspresyonizm, empresyonizm vesaire gibi meslekte ekol ayrılığı değildi ve olamazdı da... Çünkü bu ekolleri yaratabilecek amiller arasında birinci derecede halkın bedii kütür seviyesinin yüksekliği, ikinci derecede de artistlerin, kemiyet itibarile çokluğu lâzımdı. Halbuki bizde bunun ikisi de zayıftır.

Ne zaman ki halkımızda akşamki nafakasından kesip de koleksiyonuna bir tablo satın almak için ayırmış olduğu paraya ekliyecek kadar feragat ve alâka sahibleri görür ve bunların çoğaldığına şahid olursak halkımızın bedii kültür terbiyesinin vücudüne inanabiliriz ve o vakit de «san'at iltifata tâbidir» mefhumuna göre tabiatile bu kültürlü cemiyeti doyurabilecek san'akârlarımız çoğalacak ve bu çoğunluk arasında hayat ve maişet ıstırabından uzak bir asude ruhla kendisini bütün manasile meslekî heyecana teslim edebilmiş bahtiyarlara tesadüf edebileceğiz.

Bu ıstırabı doğuran yegâne amil muhitin nankörlüğüdür ki bu baş düşmanı yenmek lâzımdır. Bu noktada cemiyet ressamlarımızdan sürekli ve sistematik bir mesai ve bir mücadele istemektedir ki bu çalışma ve mücadele kabiliyeti ancak toplulukla husule gelebilir.

Bu bakımdandır ki «Türk Ressamlar ve Heykeltraşlar Cemiyeti» adı beni ümid ve heyecana düşürmüş ve Akademi salonlarında açtığı sergiye ayni heyecanla koşturmuştur. Fakat maalesef gerek sergideki eserleri tetkik ettiğim, gerekcse sergi kataloğunda birlik müessislerinin listesini gözden geçirdiğim vakit ümid ve heyecanımın boşa gittiğini görmekle katmerli azab ve ıstırab duydum.

Çünkü bu yeni birliğin reisi olan Çallı müstesna olmak üzere mesleğin eli öpülecek üstadlarından hiç birisinin ne eseri vardır, ne de ismi... Rubu asırlık mazisi ve başarıları olan Güzel Sanatlar Birliği istifini bozmadığı gibi D grupu da gene yerinde duruyor, «Yeniler» adındaki teşekkül gene baki..

Bana kalsa yarım asırdanberi fırçalarile Türk ressamlığının şahsiyetini ayakta tutabilmiş günün üstadlarını yani Sami Yetik, Ali Sami Boyar, Hikmet Onad, Şevket Dağ, Feyhaman, Ali Cemal, Hasan Vecih vesaire gibi üstadları heykeltraş Nejadı bağrında birleştirememiş bir teşekkül bizim için ideal bir teşekkül değildir. San'atın müşterek gayesindeki türlü hedef tektir. Bu tek hedefe yürüyebilmek için bize çeşidli isimler değil; çıplak ifadesile «birlik» lâzımdır. Bu birlik temin edildikten sonra ona dahil olarak çalışan muhtelif görüş sahiblerini biz hoş görür ve bir orkestrada muhtelif aletlerle tek gayeye çalışanların ahengini bulabiliriz ki ideal olan da budur.

***

Yepyeni bir isimle ortaya çıkarak bize Akademi salonlarında bir san'at ziyafeti veren Türk Ressamlar ve Heykeltraşlar Cemiyetinin sergisine gelince:

Kendi görüşüme göre bu sergide cidden beğendiğim ve bana san'at heyecanı tattırabilen genc fırçalar mahsulü eserler vardır. Fakat bunlar arasında gene kendi payıma san'at namına bana ıstırab verici eserler ekseriyettedir.

Bu yeni birliğin reisi olan Çallının beş tane ufak eseri var. Onun san'at şahsiyetini tanıyanlar için eserlerinin altında yazılı ismini aramağa ihtiyac yoktur. Fırçasının paletten seçtiği renklerle tuval üzerinde bıraktığı izlerin bir hususî ahengi vardır ki Çallının hakikî san'at hüviyetini ilân eden imzası odur. Bu eserlerde ise Çallının ismi yazılı, fakat hakikî imzasını görmekte zorluk çekiyoruz ki bu sürprizin sebebi bizce meçhuldür.

Çallıdan sonra gelen genc fırçaların eserlerini isim ve imza araştırmadan teker teker gözden geçirdikten ve bunların san'at mefhumuna uygun olan değerlilerini ayırdıktan sonra geriye kalanlar için umuî bir şekilde intıbalarımı aksettirmek isterim.

Kafamı hayli zorladığım halde bir türlü anlıyamamaktan doğan ıstırabın yarattığı hava içinde boğulurken ben bu resimler karşısında haykırarak: (Bir şarklı kadının renkli teni böyle soba kurumuna mı bulanmıştır? Şu kadının ağzı böyle, çarpık burnu da böyle yamuk ise artist neden bu acayib kadını model seçmiştir? Şu ağacların gövdeleri birbirine dolaşmış baldır bacak mıdır, yoksa hakikî ağac gövdeleri mi? Şu ormanda odun kesen adamın balta tutan kolu neden çolak ve sakattır? Şu «Çocuklar» adı verilmiş tabloda çocuğun elinden tutan çocuk değil, muhakkak ki kırk yaşlarında bir kadındır. Fakat elinden tuttuğu çocuğun neden omuzları üstüne elli yaşında bir köselenin göçmüş yüzünü tasvir eden kocaman kafası neden oturtulmuştur?.. Şu dans eden kadının elbisesi ipekten midir, yoksa tahtadan mı?..) gibi sualler sıralamağa kalkışsam o resimleri yapanlardan birisi bana şöyle cevablar verecektir: (Bu kadının teni, kendi renginde yapılsa, şu kadının ağzı burnu doğru resmedilse, ağac gövdeleri tabiatte olduğu gibi çizilse, balta tutan kolu anatomik bir mantıkla normal gösterilse, çocuğun çehresindeki körpe ismet yaşatılsa ve işte şu kadının elbisesindeki krepsaten tahta gibi gösterilmese artistler tabiati aynen taklid etmiş olurlardı. Halbuki bugünkü modern san'at telâkkisine göre artist mutlaka kendi duygu ve telâkkisini işe hâkim kılacak ve taklidcilik tehlikesine düşmeden kendi duygu ve tahassüslerini ifade edecektir ki san'atın yegâne inkişaf ve yükseliş yolu da budur.. anlaşıldı mı efendim?..)

Bana kalsa vicdana hitab edebilir bir zerre bulunmıyan bu cevablar çırılçıplak ifadesile aczin kitaba uydurulması uğrunda zoraki sarfedilen boşuna gayretten başka bir şey değildir. Çünkü karikatürden değil resimden bahsediyoruz.

Netice olarak şu noktayı işaret etmek isterim ki san'at telâkkisindeki bu acayiblikleri artık önlemek tereddiye yol almış gencleri bu çıkmaz yoldan çevirmek lâzımdır. Zira halkımızın bedii kültür mürebbiliği vazifesini eline vereceğimiz genc san'atkâr nesilde her zamandan daha ileri bir olgunluk ve şuura muhtacız.

Y. Mimar:
Sedad Çetintaş

Şehir haberleri

Eski karısını yaralıyan adam

Mahkeme kararile ayrılınca hasretine dayanamamış!

Şehremini civarında bir yaralama hâdisesi olmuştur. Fahri isminde bir belediye memuru, 3 ay evvel ayrıldığı karısı Zehrayı sokak ortasında muhtelif yerlerinden ağırca yaralamıştır. Sebeb, Fahrinin 9 sene bir arada yaşadığı ve kendisinden 3 çocuk anası olan karısını, boşandıktan sonra özlemesi ve kadının mektubla davete rağmen, çağırıldığı yere gelmemesidir. Fahri bundan müteessiren içkili bir lokantada içmiş ve eski karısını, boşandıklarındanberi oturduğu anasının evine komşudan dönerken karşısına çıkıp bıçaklamıştır. Zehra, Haseki hastanesine kaldırılmış, Fahri yakalanmıştır. Fahri, Zehranın kendisinden yüz çevirip başkasına temayül göstermesinden dolayı boşandıklarını, vaziyet böyle olduğu halde onu çok sevdiğinden affetmeğe katlandığını, kadın razı olmadığı için de sadece korkutmak maksadile ve bir yerine bıçak sapladığını söylemiştir.

Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesi, Fahri hakkında tevkif müzekkeresi kesmiştir. Nöbetçi Müddeiumumi muavini Orhan Hamami, tahkikata devam etmektedir.

Yeni Roma elçimiz

Roma büyük elçiliğine tayin edilen Budapeşte elçimiz Ruşen Eşref Ünaydının bu sabah şehrimize gelmesi beklenmektedir.

Emniyet Umum müdürü gitti

Şehrimizde bulunan Emniyet Umum Müdürü Osman Adal, tetkiklerini bitirerek dün akşam Ankaraya dönmüştür.

Terfi edecek muallimler

Maarif Vekâleti tarafından yapılan tetkikler neticesinde, bu yıl 800 orta tedrisat mualliminin terfie hak kazandığı anlaşılmıştır. Terfi listesi ay başına kadar tamamlanarak alâkadarlara bildirilecektir.

Yeni iki tifüs vak'ası

İki gün fasıladan sonra dün şehrimizde yeniden iki tifüs vak'ası kaydolunmuştur. Hastalar derhal tecrid edilerek lâzım gelen sıhhi tedbirler alınmıştır. Sıhhat Müdürü Dr. Şuayıb Arın, müfettişlerle beraber muhtelif yerlerde teftişlerde bulunarak mücadele vaziyetini tetkik etmiştir.

Kampa alınan mükellefler

Varlık vergisi borçlarını ödemiyen mükelleflerden 24 kişi daha sevkedilmek üzere Demirkapı kampına celbedilmişlerdir.

Ne güzel düğün!

Kadıköyünde, İnci gazinosunda, Kızılayın adını kullanmak suretile müsaade almaksızın bir sünnet düğünü tertib edildiği haber alınmış ve düğün Vilâyetçe menolunmuştur.

Üstündağ ve Vergin ailelerinin teşekkürleri

Talihsiz kızlarının feci akıbetine karşı muhterem Hariciye Vekili, Vali, Parti Başkanı ve yüksek askerî ve sivil rical ile tanıdıkları ve tanımadıkları pek çok aziz dostlar tarafından her suretle gösterilen geniş alâka ve belirtilen derin teessür; tek teselli olarak Üstündağ ve Vergin aileleri efradını ayakta tutabiliyor.

Bu asil duygulu lûtufkâr zevatın hepsine ayrı ayrı teşekkür etmeği ve minnetlerini sunmayı; içinde yaşadıkları şartlara göre manevi takatlerinin ve maddî imkânın hakikaten üstünde bulan babası Muhiddin Üstündağ ve eşi Nureddin Vergin bu vazifenin ifasında muhterem gazetenizin yardım ve tavassutunu rica ederler.

Meseleler etrafında

İtalyada içtimaî meselenin tarihi

Yazan: Prof. **Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu**

Bundan evvelki bir yazıda Mussolini'nin politika meydanından çekilmesini takib eden günlerin İtalyasındaki içtimaî meseleyi göstermeğe çalışmıştım (*). Bu makalede hâdiseyi tarihî usulün gözlüğü ile belirteceğim.

Gerek muhtelif memleketlerin içtimaî meselelerine aid olmak üzere bu sütunlarda yazdığımız makalelerde (1), gerek içtimaî meseleyi sosyolojik bir usulle yoklayan neşriyatta (2) görüldüğü gibi içtimaî mesele, tabir olarak çok dar bir mana ifade eder: Ondokuzuncu asrın iş ve sermaye münasebetlerini tanzim meselesi. Bu meselenin haricî ve ruhî şartları İtalyada pek geç görülmüş, ilk defa 1867 de «Emekçilerin beynelmilel derneği» kurularak, bugünkü İtalya ve Anglo-Sakson mücadelesinin ve dahilî kargaşalıkların cereyan ettiği Milano, Napoli ve Katania'da şubeleri açılmıştı. Sonraları şimalî İtalyada «Daha iyi bir vaziyet elde etmek için birlik», «Mukavemet birlikleri» gibi heyecanlı başlıklar altında amele teşekkülleri kuruldu. Bunların içinde en mühimmi 1874 te teşekkül eden «Matbaaameleleri millî birliği» idi. Bu teşkilâtlanma yanında bir taraftan amele istihlâk kooperatifleri, öbürtaraftan İtalyan kooperatifçiliğine mahsus olan «Emek kooperatifleri kuruldu. Bu arada ziraî amele birliklerinin şubelerine «fasçi» isminin verildiğini de bilhassa kaydedelim: Zira bu isim, bilâhare Mussolini tarafından ustûrevileştirilecektir (3). Nihayet 1880 de İtalyan parlamentosuna gönderilen sosyalist bir meb'us, bütün bu yirmi yıllık bocalamaların siyasî neticesini teşkil eylemiştir.

Böylece 1867 de başlıyan sosyalist aksiyon devam ededururken öbürtaraftan sosyalist düşünce de serpilmekte idi. Ondokuzuncu asır ortasında içtimaî mesele nazariyatçılığının Avrupada karşılaştığı ikilik, asrın sonunda İtalyada da belirdi. K. Marx'ın izi üzerinde yürüyen ihtilâlcilerle, Rus sosyalisti Bakunin'i benimsiyen ıslahatçılardan ibaret ikilikten ikincisi ağır basıyordu. A. Kosta ve Kaffiyero gibi şeflerin idare ettiği mutedil ve ıslahatçı istikamet bir müddet «Dernek» i elinde tuttu. 1880 e kadar bu teşkilât, sosyal bir teşkilât halinde iken bu tarihte siyasileşti ve «İtalyan emekçiler fırkası» vücude getirildi. 1893 te Recyo'da toplanan kongrede bu teşkilâtlanma daha çok mükemmelleşti. Artık bundan sonraki intihablarda diğer fırkalarla çarpışan bir sosyalist fırka karşısındayız. 1893 - 1919 arasındaki yirmi beş yıl zarfında sosyalistlerin İtalyan parlamentosunu ele geçirme ve parlamento yolu ile sosyalist cemiyeti kurma gayretini şu rakamlarda okumak mümkündür:

İntihab senesi	Sosyalist meb'us sayısı
1893	6
1897	16
1907	32
1913	52
1919	106

Bu son sayının ayni yıldaki 535 İtalyan meb'usunun dörtte birinden çok ve üçte birinden biraz az olan nisbeti, 1880 deki bir ve 1893 te altı meb'us sayısile mukayese edilirse 25 senelik teşkilâtlanmanın, demokrasi mekanizmasının işlemesi neticesinde verdiği neticenin oldukça mühim olduğu görülecektir.

Bu yirmi beş yıllık inkişaf içinde günümüzün İtalyasının ve dünya hâdiseleri itibarile adı geçen Mussolini'nin oynadığı rol bilhassa dikkati çekebilir. Gerek bu rolü, gerek faşizmin içtimaî meseleyi telâkki ve halledis tarzını bir başka musahabenin mevzuu yapacağım.

(1) Bk. Cumhuriyet gazetesi: 11 mayıs, 23 mayıs, 19 temmuz, 2 ağustos.

(2) Bk. İçtimaî meselenin tarihçesi, İş Mecmuası 1942, sayı 26-33.

(3) 1880 de İtalyan rencberlerinin birliklerine verilen bu «fasci» isminin uzun ve biraz da garib tarihî bir an'anesi vardır. Fransızcada da «faisceau» tarzında siyasî fırkalarca kullanılan lâtince fascis kelimesi, dağınık şeylerin bir araya getirilmesi ve bir zümre haline sokulmasını ifade edip eski Roma İmparatorluğunda devlet ricalinin önünde yürüyen ve elinde dağınık dalların toplu olarak sarıldığı bir balta taşıyan zabitlere verilmiş bir unvandı. 1880 de İtalyan ziraî amelesi, bu kelimeyi şube, ocak manasına kendi teşkilâtlarına ad olarak kullandılar. Birinci Dünya Harbi sonunda bu kelime müfrit sosyalizmle koyu nasyonalizm arasında bir terkib yapan muallim ve gazeteci Mussolini'nin terminolojisinde önemli bir yer kazandı. Sonuna «ist» ve «izm» getirilerek «fascisme» tarzında siyasî, iktısadî ve içtimaî bir doktrinin adı bile oldu. Anatole France'ın «Epikür'ün bahçesi» nde dediği gibi yalnız insanların değil, kelimelerin de bahtlı ve bahtsız olanları var. Yirmi bir yıl kara gömlek içinde parlak bir saltanat süren bu kelime, şimdi bahtı kara bir gün yaşamaktadır. Bu vesile ile Roma İmparatorluğunun fascis lerile, Osmanlı İmparatorluğunun «Teberdâr - Baltacı» ları arasında bir münasebet bulunup bulunmadığı, Roma-Bizans müesseselerile Osmanlı müesseseleri arasındaki münasebete aid umumî bir mesele ile alâkalı görülebilir. Bu alâka üzerinde düşünerek olanlar, Roma nın fascis'lerini, bu sırada intişar eden «İslâm Ansiklopedisi» nin 14 üncü fasikülünde muhterem profesör Uzunçarşılı oğlunun yazdığı «Baltacı» maddesindeki izahatile karşılaştırma tecrübesine girebilirler. Meselenin sosyolojisi üzerinde duracak olanlara kıymetli âlimimiz Köprülüoğlunun «Bizans müessesatının Osmanlı müesseseleri üzerine tesiri» isimli pek mühim ve rehber eserini tavsiye etmek isteriz.

HEM NALINA HEM MIHINA

Büyükdere otobüsleri

Geçenlerde, Elektrik, Tramvay ve Tünel İdaresi Umumî müdürü B. Hulki ile burada yapılan ve Amerikadan gelen otobüsler hakkında bu sütunda çıkan yazılarımız üzerine konuşuyorduk. Sayın Umumî müdür,

— Siz Amerikada yapılan otobüsleri beğeniyorsunuz amma bizim burada yaptıklarımız daha iyidir. Amerikadan getirttiklerimiz, galiba harb zamanı imalâtı olduğu için pek sağlam yapılmamış. Bazı yerleri kopuveriyor.

O vakit, Umumî müdüre şu şaka ile cevab vermiştim:

— O halde gazetelerle ilân edelim de bundan sonra Amerikalılar, otobüslerini size yaptırsınlar.

Birkaç gündür, Büyükdereden yeni otobüslerle gidip geliyorum. Bir saat kadar süren bu yolculukta, her iki cins otobüsleri iyice tetkike imkân buluyorum. Amerikadan getirtilen otobüslerin bazı yerlerinin neden koptuğunu anlamak için, bir iki defa onlara binmek kâfidir.

Bu otobüslerde 29 oturacak yer, nihayet bir o kadar da ayakta duracak yer vardır ve bunların alacağı yolcular içlerinde yazılıdır. Halbuki otobüslere 100 kişi biniyor. Bu hesab harici yük o kadar ağırdır ki tekerlekler çamurluklara sürünüyor. Bu sürünme yüzünden tekerleklerin de, çamurlukların da ne hale geleceğini erbabı bilir.

Ayakta duranlar kayışlara çifter çifter asılıyorlar. Bu da yetişmiyor; kayışların tavanda bağlı olduğu çubuklara da sarılıyorlar. Bu kadar siklete dayanamıyan çubuklar, yavaş yavaş gevşiyor, esniyor, yerinden oynuyor; bir ucunda takılı bulunduğu halkadan çıkıyor.

Bazı yolcular da, lüzumlu lüzumsuz pencere perdelerinin incecik tellerini tutuyorlar; tabii bunlar, perdelerin inip çıkmasına mahsus olduğu için yerinden çıkıyor, yahud da kopuyor.

Arabaların arka tarafı yükün ağırlığından yokuşlarda yere vuruyor. Şoför, biletçi ikide birde,

— Biraz öne geliniz baylar, diye rica ediyorlar. Fakat aldıran yok; zaten aldırmağa da imkân yok. Çünkü 30 kişilik yere en az 60 kişi ıskarça dolmuştur. Hele cumartesi ve pazar günleri, bu otobüsler o kadar çok doluyor ki artık kımıldamağa değil; nefes almağa bile imkân kalmıyor.

Amerikan fabrikaları, bu otobüsleri yaparlarken, böyle yüz kişinin ayakta seyahat edeceğini, yolcuların perde tellerine varıncıya kadar, ellerine ne geçerse sarılacaklarını elbette düşünmemişlerdir. Malûm ya herşeyin bir hesabı vardır. Koca yolcu vapurlarında bile bir istiab haddi aranırken bir otobüse üç otobüsün bile zor alacağı kadar yolcu binerse herşey kopar, herşey çabuk yıpranır.

Tramvay İdaresinin otobüsleri, bu kadar tıklım tıklım dolarak sefer yapmakta devam ederlerse, bir kaza olmak ve bu kazada fazla kurban vermek ihtimali artacağı gibi, arabaların çamurlukları, lâstikleri, amortisörleri de pek çabuk harab olur.

Muhterem Bay Hulkiden seferdeki otobüslerin sayısını arttırmasını, buna imkân yoksa arabalara bu kadar fazla yolcu alınmaması için biletçilere kat'î emirler vermesini halkın selâmeti ve bu pahalı otobüslerin -tabir caizse- sıhhati namına dilerim.

CUMHURİYET

Nüshası 8 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Haric için
Senelik	2250 Kr.	4050 Kr.
Altı aylık	1200 »	2500 »
Üç aylık	650 »	1400 »
Bir aylık	240 »	Yoktur

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve ziyaından mes'uliyet kabul olunmaz.

Küçük hikâye

Ölüm musikisi

Saki'den

Conrad kızkardeşine:

— Şato hakkında ötedenberi anlatılan hikâyeler falân var mı acaba? diye sordu.

Conrad zengin bir Hamburglu tüccardı, fakat son derece pratik bir ailenin şair istidadlı bir evlâdı olarak dünyaya gelmişti.

Barones Grübel tombul omuzlarını silkerek:

— Bu gibi eski binalar hakkında daima türlü türlü hikâyeler anlatırlar, dedi. Hikâye uydurmak zor da değil, para ile pulla da değil. Burası için de diyorlar ki, şatoda biri ölecek olursa köydeki bütün köpeklerle ormandaki vahşî hayvanlar sabaha kadar ulurlarmış. Herhalde hoş bir şey değil, değil mi?

Hamburglu tüccar:

— Romantik bir şey, dedi.

— Her neyse, doğru olmadığı muhakkak. Burasını aldığımızdanberi böyle bir şey olmadığını da gördük. Geçen baharda kaynanam öldüğü zaman hepimiz dinledik, hiçbir uluma falân işitmedik. Hasılı, evin itibarını arttıran bir masaldan ibaret bu.

Ak saçlı ihtiyar bir mürebbiye olan Amalie:

— Hikâye sizin anlattığınız gibi değil, dedi. Uluma şatoda herhangi bir kimse öldüğü zaman işitilmez. Burada Cernogratz ailesinden biri ölecek olursa o zaman uzak, yakın her taraftan kurdlar gelir, ormanın ucunda, tam ölüm saatinde ulumaya başladılar. Şatoda, köyde, civardaki çiftliklerde ne kadar köpek varsa onlar da kurdların sesini duyar duymaz bir uluma tuttururlar. Sonra, ölünün ruhu vucudundan çıkarken bahçedeki ağaclardan biri devrilir. Bütün bunlar, Cernogratz'lardan biri ölünce olur, yabancı biri için olmaz, olur mu hiç!

Kadının, bu son sözleri söylerken, karşısındakileri aşağı görür bir hali vardı. Muhteşem giyimli, şişman Barones, o zamana kadar konuşmadan dururken saygısız bir şekilde konuşmaya karışmış olan ihtiyar kadına öfkeli öfkeli baktı. Sonra:

— Cernogratz hikâyelerini pek iyi biliyorsunuz siz, Fräulein Schmidt, dedi. Sizin aile hikâyelerine bu kadar meraklı olduğunuzu hiç bilmiyordum.

İhtiyar kadın:

— Ben de Cernogratzlardanım da ondan, dedi.

O zaman hep bir ağızdan:

— Cernogratz'lardan mısınız? Siz! nidası yükseldi.

Kadın anlattı:

— Ailemiz fakir düşünce ben dışarıda ders vermek mecburiyetinde kaldım. Kim olduğumu anlamasınlar diye kendime başka bir isim intihab ettim. Sizin yanınıza girdiğim zaman, bir gün olup buraya geleceğimi, doğrusu hiç aklıma getirmemiştim.

O susunca ortalığı derin bir sessizlik aldı. Sonra Barones lâkırdıyı başka bir mevzua çevirdi. İhtiyar mürebbiye odadan dışarı çıktığı zaman hepsi, kadının anlattıklarına inanmadıklarını gösteren lâkırdılar söylediler. Barones:

— Yılbaşı eğlenceleri biter bitmez kendisine yol vereceğim, diyordu. O zamana kadar bekliyeyim, çünkü bugünlerde onsuz edemem, işim çok.

Fakat Barones yılbaşından evvel de tekbaşına kalmak nasib oldu. Zira, Noelden sonra başlıyan müthiş bir soğuk üzerine ihtiyar mürebbiye hastalandı, odasına kapandı.

Barones senenin son gecelerinden birinde ocağın etrafında toplanan misafirlerine:

— Aksilik, diyordu. Bu kadar zamandır bizimle beraber, bir kere olsun hastalandığını, yani işini göremiyecek derecede hasta yattığını bilmem ben bu kadının. Tam evin bu kadar kalabalık olduğu, yapılacak bir çok işler bulunduğu sırada hastalanacağı tuttu. Tabii, acıyoruz kendisine, acımıyor değiliz; fakat bu hastalık doğrusu bizim de çok canımızı sıkıyor.

Bankerin karısı:

— Evet, dedi, can sıkar tabiî. Zaten böyle şiddetli soğuklara ihtiyarlar pek dayanamazlar. Bu sene de müthiş bir kış oldu ya.

Baron:

— Senelerdenberi kânunuevvelde böyle don görülmemiştir, dedi.

Barones:

— Sonra, pek de ihtiyar, diyordu. Keşki bir kaç hafta evvel yol verseydim, o zaman hastalanıp burada kalmazdı. Ne o, Wappi, ne var?

Küçük fino köpeği, birdenbire, oturduğu minderin üzerinden yere inmiş, kanapenin altına girerek titremeğe başlamıştı. Ayni dakikada şatonun bahçesinden köpeklerin havlamaya başladıkları duyuldu. Uzaktan da bir alay köpek uluması geliyordu. Baron:

— Bu hayvanlara ne oluyor? diye sordu.

O zaman, dışarı kulak kabartan oda halkı köpekleri korku ve hiddetle ulumaya sevkeden sesi farkettiler. Baron:

— Kurtlar! diye haykırdı.

Hayali kuvvetli olan Hamburglu tüccar:

— Yüzlerce kurd, dedi.

Barones, izah edemediği bir hisle, yerinden kalktı, misafirlerini yalnız bırakarak dışarı çıktı, ihtiyar mürebbiyenin senenin son saatlerini saydığı küçük odaya gitti. Kış gecesinin zehir gibi soğuğuna rağmen, pencere açıktı. Barones, hayretle bir çığlık atarak pencereyi kapamağa atıldı. İhtiyar kadın:

— Açık dursun, diye seslendi.

Kadının bu sözlerinde, sesindeki bütün zayıflığa rağmen, Baronesin şimdiye kadar ondan hiç işitmediği bir emir edası vardı.

— Soğuktan öleceksin!

— Zaten ölüyorum. Hiç olmazsa ulumaları işiteyim. Onlar ta uzaklardan sırf bana ailemin ölüm musikisini dinletmek için geldiler. Ben, bizim şatoda ölen son Cernogratz'ıyım. Onlar seslerini bana işittirmek için geldiler. Bakın nasıl bağrışıyorlar!

Kışın sakin havasında kurdların uluması, dalga dalga yükseliyor ve şatonun duvarlarını delerek içeri giriyordu. İhtiyar kadın yatağında arkası üstü yatmış, yüzünde uzun müddettenberi özlenen bir saadetin tebessümü ile bakıyordu. Baronese:

— Çıkın dışarı, dedi. Artık yalnız değilim. Ben o büyük ailenin efradı arasındayım...

Barones, misafirlerinin yanına geldiği zaman:

— Ölüyor galiba, dedi. Bari bir doktor getirtsek. Hele bu müthiş uluma! Para vereceklerini bilsem bu ölüm musikisine dayanamam.

Conrad:

— Bu musiki para ile alınamaz, dedi.

Bu sırada bir çatırdı duyuldu. Baron:

— O ne o? diye sordu.

Koruda bir ağac devrilmişti. Odayı bir an boğucu bir sükût doldurdu. Sonra bankerin karısı söze başladı:

— Soğuktan, dedi, ağaçlar devriliyor. Kurdların da böyle sürü sürü akın etmeleri soğuktan dolayıdır. Senelerdenberi böyle şiddetli kış olmadı.

Barones de bütün bunların soğuktan olduğunu derhal tasdik etti. İhtiyar Fräulein üzerinde doktorun müdahalesine lüzum bırakmadan kalb sektesi de açık pencereden giren soğuktan ileri gelmişti.

Çeviren:
V. Gültekin

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Arab birliği konuşmalarının ilk safhası

Avrupadaki durumun mühim değişiklik arzetmediği bu fırsattan istifade ederek son haftalarda takib edemediğimiz bir hâdiseden bahsetmek istiyoruz. Hâdise, «Arab birliği» üzerinde Mısırda cereyan eden müzakerelerdir. Irak Başvekili Nuri Said Paşa bir iki hafta kadar Mısırda kalarak bu meselenin siyasî, iktısadî ve kültürel safhaları hakkında Mısır Başvekilile müzakereler yaptıktan sonra evvelki gün Bağdada dönmek üzere Kudüse gelmiş ve Arab ajansı mümessiline durum hakkında malûmat vermiştir.

Bu malûmata göre Nahas ve Nuri Said Paşalar Arab birliğini gerçekleştirerek umumî esaslar üzerinde anlaşmışlar, engellere ehemmiyet vererek bunları ortadan kaldıracak tedbirleri düşünmüşler ve kararlaştırmışlardır. Bundan sonra yapılacak iş, Nahas Paşanın diğer Arab devletlerile temas ederek umumî esaslar üzerinde görüş birliğini temin ettikten sonra Arab memleketlerinin murahhaslarını Kahirede toplanmak üzere davet etmesidir. Bu toplantıda Arab birliğine aid meseleler uzunuzadıya konuşulacak, Arab birliğine verilecek isim kararlaştırılacaktır. Anlaşılan Arab birliği, cereyanı zamanla ne derece olgunlaşır ve ne derece şuurlaşırsa ona verilecek isim de varacağı durumu ifade edecek, belki de Nuri Paşanın dediği gibi, ona «Birleşik Arab devletleri» ismi verilecektir.

Nuri Said Paşanın verdiği bu malûmattan anlaşılan ilk nokta Mısır Başvekilile Irak Başvekilinin Arab birliği hesabına mühim sayılabilecek adımlar atmış oldukları ve bilhassa birlik fikrinin gerçekleşmesine karşı gelecek engelleri ortadan kaldırmağa yarıyacak tedbirleri aldıklarıdır. Acaba bu engeller neydi?

Bize kalırsa bunların en birincisi, Arab memleketlerinin harb sonundaki durumudur.

Arab memleketlerinin bugün istiklâline sahib olanının da, manda altında yaşıyanının da çoğu, Anglo - Saksonların askerî işgaline girmiştir. Arab ülkeleri içinde istiklâlleri tanılan memleketler de, İngiltere ile müttefik oldukları için bu yüzden bir takım askerî zaruretlerle karşılaşmış bulunuyorlar. Harb sonunun, bunlar için ilk meselesi, memleketlerinde bulunan yabancı işgal kuvvetlerinin çekilip gitmeleri, hiç olmazsa muahede hükümleri dairesinde hareket etmeleridir.

Bu engelin bertaraf olması kâfi değildir. Arab birliğini gerçekleştirmek için Suriye, Lübnan, Filistin, Erdün meselelerini de halletmek icab eder. Bu memleketlerin durumunu tasrih etmek mühimce bir iştir. Çünkü her birinin vaziyeti diğerinden ayrıdır. Hür Fransızlar Suriye ile Lübnanın istiklâlini ilân ettiler. Fakat bu istiklâl de harb şartlarına tâbidir. Gerçi son günlerde Suriyede umumî bir seçim yapıldı ve bu seçimde Vataniler, yani milliyetçiler kazandıkları için önümüzdeki haftalar içinde Suriyede millî bir hükûmetin işbaşına geçmesi, hatta bu hükûmetin Nahas Paşa ve Nuri Paşa ile temas ederek Arab birliği için çalışması bekleniyor. Fakat Suriyede seçim yapıldığı ve millî bir hükûmetin kurulması beklendiği halde Lübnandaki seçimler ancak eylûlün ortalarında yapılacak ve orada milliyetçilerin kazanarak bir millî hükûmet kurmaları beklenecek. Tecrübe muvaffak olursa ortaya iki müstakil Arab hükûmeti daha doğmuş ve Nahas Paşanın toplıyacağı konferans iki arkadaş daha kazanmış olacaktır.

Filistinle Erdüne gelince; Filistin meselesi hâlâ hallolunmamıştır ve nasıl hallolunacağı da belli değildir. Fakat Erdün de İngilizler tarafından müstakil sayılmakta ve Erdünün istiklâli münasebetile alâkadarlar arasında tebrik telgrafları dahi teati edilmektedir. Demek ki Erdün de Arab birliği camiası içinde bbeşinci uzviyeti teşkil ediyor.

Şimdiye kadar ne düşündüğünü anlatmıyan ve Arab birliği cereyanına karşı sükûtile dikkat gözünü çeken bir Arab devleti var ki Süudî Arabistandır. Anlaşılan Nahas Paşanın dikkati bundan sonra bu hükûmetin üzerine dönecektir.

Bize kalırsa bütün bu teşebbüsler, Arab âlemini harb sonu için hazırlamayı istihdaf ediyor ve Arab âleminde harb sonundan evvel, müsbet bir neticeye varılmasını beklemek doğru değildir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Altıncı Anglo-Amerikan konferansı

(Baştarafı 1 inci sahifede)

chill'in Kanadaya muvasalatı üzerine Mr. Roosevelt gazetecilere beyanatta bulunmuştur. Mr. Churchill'in geldiğini Kanada Başvekili Mr. King Roosevelt'e telefonla haber vermiştir. Mr. Roosevelt beyanatında toplanacak harb konferansının bir Anglo - Amerikan konferansı olacağını, Sovyetlerin bu konferansa iştirak edeceklerini sanmadığını, fakat iştirak etmek isterlerse bunun da memnuniyetle karşılanacağını tebarüz ettirmiştir.

Amerikan Reisicumhuru bugün Washington'da General Marchall, Amiral King ve General Arnold ile görüşmüştür.

«Üçüncü cephenin açılması bir gün meselesi»

Washington 10 (a.a.) — Reis Roosevelt ile maiyeti Kanadada bir hafta kaldıktan sonra Washingtona dönmüştür. Halbuki bu sırada Mihver propagandası Roosevelt, Staline ve Churchill'in müzakerede bulunduklarını iddia etmekte idi. Reis Roosevelt bu seyahate dair hiç bir beyanatta bulunmamıştır. Yalnız İngiltere, şimal Afrika ve Sicilyada yapmış olduğu seyahatten dönen Amerikan haberler bürosu şefi Elmer Dawis üçüncü cephenin açılmasının bir gün meselesi olduğunu söylemiştir.

Washington 10 (a.a.) — United Pressin bildirdiğine göre, İtalyayı istilâ emri Washingtondan her an gelebilir.

Resmî kaynaklara göre, Avrupadaki askerî ve siyasî olaylar dolayısile Müttefik harb plânı tadilâta uğrıyabilir. Bu tadilâtın Rus anlayışına göre ikinci bir cephenin derhal kurulması hakkında Sovyet Rusya tarafından mükerreren vaki olan talebler neticesinde yapılması muhtemeldir. Ruslar zaferin bu yıl içinde kazanılabileceğini iddia etmektedirler. Yeter ki İngiliz ve Amerikalılar 60 Alman tümenini batıya çekebilsinler.

Her ne kadar yakında bir Alman sulh taarruzuna intizar edilebilirse de ileride toplanacak her Müttefik, konferansın başlıca mevzuunun sadece askerî olacağına şüphe yoktur.

Reis Roosevelt, Kanadadan döndükten sonra Hariciye Nazırı Mr. Cordell Hull ve Birleşik Amerika ordusu genel kurmay başkanı General Marshall ve daha sonra da Büyük Britanyanın Washington büyük elçisi Lord Halifax ile görüşmüştür.

Badoglio Müttefiklere bir mesaj göndermiş

New-York 10 (a.a.) — New-Yorkta intişar eden «P.M.» gazetesi, Londra muhabirinin bildirdiğine göre, Baloglio, Birleşmiş milletlere ilk mesajını göndermiştir. Bu mesaj İspanya yakınında kâin tarafsız bir şehre gelmiştir. Badoglio, Almanların İtalyada iktidarı ele geçirmelerinden korkmaktadır. Roma civarında stratejik noktaları işgal eden 10 bin Alman askeri vardır. Bundan başka hükûmet merkezinin çok yakınında bir zırhlı Alman tümeni de mevcud olup şehre girmeğe hazır bir vaziyette bulunmaktadır. Diğer taraftan başka bir Alman tümeni de Pouilles'den Roma istikametinde ilerlemektedir.

Almanyaya ağır akınlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Hamburg bombardımanından feci sahneler

Berlin 10 (E.P.) — Hamburgun bombardımanlarında bulunmuş olan Hamburger Anzeiger gazetesi başmuharriri şu izahatı vermiştir:

«— İlk büyük akın pazar gecesi vuku bulmuştur. Müteakıb günlerde diğer büyük akınlar teakub etmiştir. Sistematik bir surette Hamburgun muhtelif mahalleleri bombalanmıştır. Akınlar daime en kalabalık ikamet mahallelerine karşı yapılmış ve buralara son derecede ağır ve imha edici isabetler vuku bulmuştur. Sırf ikamete mahsus olan mahallelere fosfor yağdırılmasının ve bunu müteakıb buraların cehennemi denilecek bir surette yanmasının ne olduğunu insan tasavvur bile edemez. Bütün söndürme ameliyeleri uçakların, top ve makinelitüfek ateşi dolayısile zorlaşmıştır.

Zehirli gaz için tenbihler

Londra 10 (a.a.) — Alman kontrolu altında bulunan Holanda radyosu dün akşam aşağıdaki beyanatı neşretmiştir:

«Hususî ihtar: Kimya harbi başlamak üzeredir. Gaz maskelerinizi tecrübe etmek kâfi değildir. Yeni bir gaz maskesi alınız ve çabuk olunuz. Çünkü maskelerin mevcudu azalmıştır.»

Wilhelmstrasse hava akınlarından şikâyetçi

Berlin 10 (a.a.) — Anadolu Ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Alman basını geçen pazar günündenberi başlamış olduğu hava harbi sahnesile ilgili tenvir ve irşadlarına devam ediyor.

Wilhelmstrasse'nin salâhiyetli sözcüleri hava akınlarının almış olduğu son şekillerin milletlerarası hukuku ile hiç bir türlü telif edilemiyeceğine işaretle, sivil halka karşı girişilen bu akınlarda sokaklara fırlayan insanları birer meşale gibi yakan bombaların kullanılmasının insanlık ve medeniyet âlemi için menfur bir tezahür olduğunu kaydetmektedirler.

9 gündenberi İngiltere üzerinde düşman uçağı görülmedi

Londra 10 (a.a.) — Dokuz gündenberi İngiltere üzerinden hiç bir düşman uçağı aşmamıştır. 1940 senesi ağustos ayının ilk dokuz günü Büyük Britanya muharebesinin en hararetli zamanı olduğuna, 1941 de ayni müddet içinde sık sık Alman akınları yapıldığına ve 1942 de ise ancak bir gece Alman hava kuvvetlerinin taarruz ettiklerine işaret olunmaktadır.

Batı Almanyadan 4 milyon halk boşaltılmış

Londra 10 (a.a.) — Stockholm'daki bitaraf membalardan gelen haberlere göre Almanyanın batı ve şimal-batı bölgelerinde bombardıman edilen şehirlerden tahminen 4 milyon kişi tahliye edilmiştir. Daha milyonlarca insan hazırlanmaktadır.

Büyük bir komünist çetesi imha edildi

Belgrad 10 (T.P.) — Sırb devlet koruma teşkilâtı büyük ölçüde harekâtile bir komünist çetesini imha etmiştir. Bunlar Kosmaj armanlarında gizlenerek oradan gece baskınlarile civardaki yerleri iz'aç etmekte idiler. Bunların tenkili münasebetile çete reisi ve siyasî komiserile bir ço kazalar kısmen öldürülmüş ve kısmen esir edilmiştir. Siyasî komiser, bir çok azalar kısmen öldürülmüş ve muharrirlerinden George Jovanovish'tir.

Sandıklıda bir talebe yurdu yapılıyor

Sandıklı 10 (a.a.) — Kasabamızda mahallî yardımlarla yapılacak olan orta okul ve altmış yataklı talebe yurdu binalarının temelleri dün törenle atılmıştır.

Yeni İtalyan sefiri geliyor

Ankara 10 (Telefonla) — İtalyanın Ankara büyük elçiliğine tayin olunan Bastianini on güne kadar memleketimize gelecektir.

Yugoslav kabinesindeki ihtilâfın sebebleri

Stockholm 10 (T.P.) — «Daily Herald» ın siyasî muharriri, Londrada muhacir Yugoslavya hükûmetinin yakın gelecekte istifa etmek mecburiyetinde kalacağını belirtmektedir. Sırb, Hırvat ve Slovenlerin müttehid bir beyanname neşretmeleri için haftalardanberi yapılan müzakereler müsbet bir netice vermemiştir. Sırblar ve Hırvatlar yekdiğerine kat'iyetle muarız bulunmaktadırlar. Sırb hükûmet merkezinin Kahireye nakli ve Kral Pierin bir Yunan Prensesi ile izdivaç meselelerinde de derin fikir tezadları mevcud olduğu aşikârdır.

Devlet alacaklarındaki faizler

Ankara 10 (Telefonla) — İlâma müstenid, fakat içinde faize dair kayıd bulunmıyan devlet alacaklarında faizin aranması ve borc makbuzlarına faiz hakkının mahfuziyetine dair kayıd konulması kararlaşmıştır.

Hesablar ve imkânlar

(Başmakaleden devam)

müdafaa ettiğini ve İngilterede olsun, Amerikada olsun bu fikirlere uyan veya aykırı kaçan daha düzinelerle fikir ve kanaat olduğunu her gün görüyoruz. Cripps'e sorarsanız belki bir Mateotti bile bugün bir faşisttir. İtalyanın başına daha halkçı -sosyalist edebiyatında bu kelime aşırı sol demektir- bir hükûmet getirmek, İtalyan siyasî ve içtimaî bünyesini baştanbaşa değiştirmek lâzımdır.

Avrupanın yarınki kuruluşuna aid çeşidli iddialar görüyoruz ki, günden güne çoğalıyor ve çapraşık bir hal alıyor. Bunlardan faydalanmasını bilen bir Almanya hesabına, ilerisi için sayısız imkânlar bulunduğunu şuracığa kaydedelim.

NADİR NADİ

Sicilyada son savaşlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Müttefik tebliği

Şimal Afrika Müttefikler umumî karargâhı 10 (a.a.) — Bugünkü tebliğ:

Bütün cephe boyunca yavaş, fakat esaslı terakkiler kaydedilmiştir. Düşman tarafından yapılan önemli tahriblere ilâve olarak toprağın arızalı olması ve yol bulunmaması harekâtın ağırlaşmasını gerektiriyor. Düşman, kuvvetlerimizin devamlı ilerlemesini durdurmak için bütün çarelere başvurmaktadır.

Sekizinci ordu çok önemli terakkiler kaydetmiştir ve Etna dağını gittikçe daha sıkı sarmaktadır. Randazzo'nun 15 kilometre batısında bulunan Bronta şehri elimize geçmiştir.

Faslı kıt'alar tarafından desteklenen yedinci ordu kuvvetleri doğu istikametindeki ilerlemelerine devam ediyorlar. Dün düşman gerilerine çıkarılan kıt'a ile temas kurulmuştur. Düşmanın ümidsiz mukavemeti devam etmekte ve durumu hergün daha güçleşmektedir

İngiliz harb gemileri Acireale sahil çevresinde düşmanı hırpalamak suretile orduyu desteklemeğe devam etmektedir.

7/8 ağustos gecesi destroyerler Taormina kıyı yolu ile demiryolunu tekrar bombardıman etmişlerdir.

8 ağustosta, Giarre ve Riposto'daki düşman mevzileri ve bu yerle Acireale arasında mevziler kruvazör ve destroyerler tarafından bombalanmıştır.

7/8 ağustos gecesi Birleşik Amerika donanmasına mensub karada ve denizde seyreden gemilerden mürekkeb bir teşkil, Orlando burnunun 8 kilometre cenub batısındaki Terrenuovo yakinine birinci orduya mensub kıt'alar çıkarmağa muvaffak olmuştur. Çıkarma esnasında muhalefet olmamışsa da sonradan düşmanla temas hasıl olmuştur. Bu Amerikan harekâtı düşman kuvvetlerinin yeni mevzilere çekilmesi ve 1500 esir alınması neticesini vermiştir. Amerikan donanmasının ağır birlikleri bu çevrede kalmışlardır ve top ateşile kara ordusunu desteklemişlerdir.

Müttefikler Randazzo önünde birleşti

Cezayir 10 (a.a.) — Mihvercilerin İngiliz - Amerikalıları geri atmak üzere yaptıkları ümidsiz gayretlere rağmen İngiliz ve Amerikan kıt'aları Randazzo önünde birbirlerile birleşmişlerdir.

İtalyan tebliği

Roma 10 (a.a.) — Sicilyada geniş ölçüde deniz ve hava kuvvetleri tarafından desteklenmekte olan düşman taarruzu inkişaf etmekte devam ediyor.

İtalyan - Alman kıt'alarının inadlı mukavemetlerine rağmen düşmanın zırhlı birliklerinin şiddetli taarruzları neticesinde bir takım mevzilerin boşaltılmasına mecburiyet hasıl olmuştur.

Düşman hatlarının gerisindeki yol kavuşakları ve merkezleri İtalyan ve Alman uçakları tarafından bombardıman edilmiştir. Alman av uçakları, hava savaşlarında iki düşman uçağı düşürmüşlerdir.

Amerikan tayyarecileri Ankarada

Ankara 10 (Telefonla) — Rumanyada Ploesti petrol sahasını bombardımandan dönerken memleketimize mecburî iniş yapan Amerikalı tayyareciler şehrimize tamamen getirilmiştir. Bunlardan yaralılar memleketlerine iade olunacaktır. Diğerleri enterne edilecektir. Bu tayyarelerden bir tanesi denize düşmüştür, diğerleri Ankaraya getirilmiştir.

Bielgorod ve Viazma meydan muharebesi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Viazma'nın cenub batı ve batısında, Sovyetler taze kuvvetler getirdikten sonra, zırhlı unsurlar, alev saçan ve taş atan makinelerle savaş uçaklarının himayesinde arasız olarak hücumda bulunmuşlardır. Kuvvetli bomba ve savaş uçağı teşkillerile desteklenmiş olan kıt'alarımız bütün hücumları püskürterek düşmana hissedilir kayıblar verdirmiş ve çok sayıda tank tahrib etmiştir.

Ladoga gölünün cenubunda Sovyetler tarafından girişilen hücumlar da muvaffakıyetsizliğe uğratılarak düşman kısmen de ilk mevzilerinde olmak üzere imha edilmiştir.

Dün gündüz, Sovyetler doğu cephesinde 215 tank kaybetmişlerdir.

8 ve 9 ağustos günleri cereyan eden hava savaşlarında 119 Sovyet uçağı düşürülmüştür.

Harkofda Almanların durumu güçleşti

Berlin 10 (E.P.) — Bielgorodun garbında ve cenub batısında Harkofa doğru çetin çarpışmalar hafta sonunda daha ziyade şiddetlenmiştir. Düşman taarruzunun başlıca siklet merkezi burası olduğunda şüphe yoktur. Yığınlar halindeki düşman tankları ve topçusu karşısında Alman kıt'alarının vaziyeti güçtür. Diğer siklet merkezleri de Orel ve Viazmada bulunmaktadır.

Düşman her ne kadar mütemadiyen avcı tümenleri ileri sürmekte devam etmekte ise de Sovyet taarruzunun asıl yükü artık piyadeden ziyade tank, topçu ve hava kuvvetlerine dayanmaktadır. Sovyetlerin şimdiye kadar uğradıkları büyük kayıblara rağmen mütemadiyen yeni tank birliklerini harbe sürebilmeleri bakımından savaş küçlerini göstermektedir. Sovyet topçusunun harbe iştiraki fevkalâde geniş ölçüde vuku bulmaktadır. Düşmanın kendi sınaî kapasitesini son haddine kadar sarfetitği anlaşılmaktdır.

Alman cebhesinde açılan gedikler

Berlin 10 (D.a.D.):

Alman askerî mahfillerinde Orel ve Bielgorod kesimlerinden başka şimdi Viazma'nın batı ve cenub batı taraflarında da şiddetli Sovyet taarruzları yapıldığı bildirilmektedir.

Rusların asıl büyük kuvvetlerile Bielgorod kesiminde taarruz ettikleri anlaşılmaktadır. Sovyetler bu kesimde yer yer gedikler açarak Alman müdafaa sisteminin içine derinliğine girmeğe muvaffak olmuşlardır. Bu suretle buradaki harekât sahası derinliğine doğru genişlemiş bulunmaktadır.

Biegorod bölgesinde kanlı muharebeler

Berlin 10 (T.P.) — Bielgorod bölgesinde Alman kıt'aları 9 ağustosta büyük düşman piyade ve tank kuvvetlerine karşı çetin savaşlarına devam etmişlerdir. Orel batısında Bolşevikler gene büyük piyade, topçu ve tank teşkilleri himayesinde yarma hareketine teşebbüs etmişlerse de Alman kıt'aları tarafından ağır ve kâh bir tarafın kâh öbür tarafın lehine neticelenen çarpışmalardan sonra kanlı surette püskürtülmüşlerdir.

Şark cephesinden dönen İspanyol gönüllüleri

Madrid 10 (T.P.) — Şark cephesindeki savaşlara iştirak etmiş olan ve 40 subayla 32 küçük subay ve 1044 neferden mürekkeb olan Mavi tümen gönüllüleri cepheden İspanyaya avdet ederek İrun'a muvasalat etmişler ve orada memurlar ve halk tarafından büyük tezahüratla karşılanmışlardır.

Harkofa giden demiryollar kesildi

Stokcholm 10 (a.a) — Reuter'in hususî muhabirinden:

Moskovadan Stockholm'a gelen haberlerde seri tanklar ve motörlü piyade kuvvetlerinden mürekkeb iki Rus kolu Harkof'un şimal ve şimal batısındaki üç şimendifer hattını geçmeğe muvaffak olduktan sonra şimdi Harkof'un arkasından Pogodukhof'tan geçerek Ukrayna ovasında ilerlemektedir. Sovyet kuvvetlerinin bir ucu şimdi Harkof - Poltava demiryoluna ancak 12 kilometre kadar mesafede olan bir noktaya varmış bulunuyor. Bu yol Almanlar için bir ric'at yolu olacaktır.

Muis kesiminde

Berlin 10 (T.P.) — Mıus cephesinde 9 ağustosta Alman kıt'aları ani bir taarruzla tepelerden müteşekkil arazi zaptetmişler ve bolşeviklerin bütün mukabil hücumlarına rağmen burasını müdafaa etmişlerdir.

Orel meydan muharebesinde iki Rus generali öldü

Stockholm 10 (T.P.) — Sovyet Rusya istihbarat servisi bildiriyor:

Bielgorod ve Orel meydan muharebelerinde Orgeneral Apanassenkov ve Tümgeneral Gunjan maktul düşmüşlerdir.

Harkofta Almanlar ric'at ediyor

Moskova 10 (a.a.) — Almanlar, kuşatılmamak için Kraznograd demiryolu boyunca sür'atle geri çekilmekte olduklarına göre, Harkofun düşmesi pek yakındır.

Sovyet tebliği

Moskova 10 (a.a.) — Sovyet geceyarısı tebliği:

10 ağustosta kıt'alarımız Briansk istikametinde düşmanın mukavemetini kırarak taarruzlarına devam eylemişler ve içlerinde Khotihetz istasyonile idare merkezi de olmak üzere 30 dan fazla meskûn yeri işgal etmişlerdir.

Harkof istikametinde kıt'alarımız 8 ilâ 10 kilometre ilerlemişler ve 70 ten fazla meskûn yer zaptetmişlerdir. Bunların arasında Harkofun 20 kilometre şimal doğusunda bulunan Liptsi idare merkezi de bulunmaktadır.

Harb esirleri için bir müfettişlik ihdas edildi

Berlin 10 (T.P.) — Harb esirlerinin idaresi için bir başmüfettiş tayin edilmiştir. Bu general harb mıntakalarında esirlerin her halini mürakabe altında bulunduracak ve umumî seferberlik çerçevesi dahilinde bunların verimli olmaları hususunda var kuvvetile çalışacaktır.

Fin tebliği

Helsinki 10 (T.P.) — Fin resmî tebliği: Fin Millî Müdafaa raporunun tebliğine göre, cephelerin hiç birinde kayda değer bir hâdise vukua gelmemiştir.

Bir Portekiz firması kahve satmak istiyor

Portekizden bir firma İstanbul Ticaret Odasına müracaat ederek Türkiyeye kakao ve kahve verilebileceğini ve Akdeniz yolu ile de sevkiyat yapılabileceğini bildirmiştir. Bu firma kahve ve kakao mukabilinde memleketimizden neler verilebileceğini sormaktadır.

Bir konferans

Tanınmış coğrafya öğretmeni Mediha Muzaffer Baysal, meslekî bir tetkik ve etüd yapmak için Ankara yolile Zonguldağa gitmiştir. Evvelki gün Zonguldak Halkevinde «kömür havzası» hakkında tetkik ve görüşlerini ihtiva eden bir konferans vermiştir. İşçisi, teknisyeni, memurile bir enerji kaynağı halinde, 27 bini aşan işçisi ve iki bine yakın memur kadrosile çalışan bu kömür dünyasının bugünkü iktısadî vaziyet içindeki rolünü ve notunu bu konferansta hülâsa ve izah eden Mediha Muzaffer Baysal kalabalık bir dinleyici kütlesi tarafından hararetle alkışlanmıştır.

Kömür tevziatı

Değişmez gelirlilere yapılan kömür tevziatı nihayet 15 eylûlde ikmal edileceği için değişmez gelirliler dışında kalan halka kömür tevziatına bu tarihten itibaren başlanacaktır. Bir taraftan değişmez gelirlilere kömür dağıtılmakta, diğer taraftan halka yapılacak tevziat için büyük kömür stokları yapılmaktadır.

Değişmez gelirliler haricinde beyanname verenlerin miktarı 40,000 dir. Ancak bu beyanname sahiblerine de kömür verildikten sonra bir tondan fazla istihkakı olan değişmez gelirlilere kalan alacakları verilecektir.

Altıncı hafta at yarışları

Önümüzdeki hafta yapılacak altıncı at yarışlarına girecek hayvanların isimleri perşembe günü belli olacaktır. Bu koşulara Arab, İngiliz at ve kısrakları girecektir. Arab atları arasındaki koşuya Al Derviş, Güzel Bursa, Leylâ, Hergül, Ümid, Tuna, Balkan gireceklerdir.

İngiliz at ve kısrakları arasındaki yarışa ise, Komisaj, Demet, Destegül, Nilüfet, Hümayun, Şenkız, Yavuz ve Pınar gireceklerdir. İngiliz atları arasındaki bu hendikap koşusuna hangi hayvanların gireceği kiloların tesbitinden sonra belli olacaktır.

Hadiseler Arasında — FELEK

Mükemmel karar

Benim gibi siz de -aziz karilerim- memnuniyetle öğrenmişsinizdir:

Hükûmet, ağustos ayının onundan itibaren sabit ve dar gelirlilerle halk ekmeğinin fiatları arasındaki farkı, halkın lehine olarak kaldırdı. Böylece vesika ile ekmek alan herkes rızkını ayni fiattan yiyecek. Gerçi:

«— Efendim, günde beş kuruş, ayda yüz elli, senede bin sekiz yüz, iki senede şu kadar...» Falan diye bezirgân hesabı yaparak rakamı büyültmenin yolu vardır; fakat ne yapsak bu beş kuruşa büyük bir iktısadî değer veremeyiz.

Buna mukabil gerek bu farkın, gerekse onu kaldıran bu kararın daha büyük psikolojik tesirini de asla görmemezlikten gelemeyiz.

Harb ve benzeri hallerde hükûmetler idare ettikleri millete karşı sulh zamanındakine nazaran çok daha geniş vazifeler ve mes'uliyetler yüklenirler. Normal zamanlarda bir adamın ekmeksiz kalmasından, bir kasabaya şeker gitmemesinden veya bir tüccarın malını baştan yukarı fiatlara satmasından dolayı devlet tasalanmaz. Geçici olduğu şüphe götürmiyen bu anormal halleri giderecek rekabet, arz ve taleb ve saire gibi yıllanmış iktısad kanunları vardır. Ergeç onlar işler, anormali zail olur.

Lâkin şimdi öyle değildir. Devlet ferdin yiyeceği ekmeğe, giyeceği gömleğe kadar düşünmek zorundadır. Bu kaygusunu vazife şeklinde icra sahasına koyarken ferdlerden bir kısmına -velevki pek küçük de olsa- farklı ve ucuz ekmek derecesi ne kadar mantıklı sebeblere dayanırsa dayansın, pahalı yiyen için hoş görünmez.

İşte bugün kaldırıldığını görmekle sevindiğimiz küçücük farkın bu bakımdan psikolojik ve büyük kıymeti vardır. Bu kıymeti hükûmetin daha evvelden gördüğünü anlatmış olmak için söylüyorum! Bundan üç, üç buçuk ay kadar evvel gazetecilerle bir görüşme yapan Başvekilimiz bize daha o zaman bu farkın kaldırılması yolunda tetkikler yapılmakta olduğunu müspet ümidlerle söylemişti. Bugün tek fiatlı ekmek meselesini halletmiş olan hükûmetin, 943 hasadındaki bariz bereketi kat'î surette tesbit ettikten sonra adam başına verilmekte olan ekmek miktarını hiç değilse bir çeyrek kadar arttırması yoluna gideceğini, böylece piyasadaki umumî pahalılığın beline büyük bir darbe indireceğini de kuvvetle ümid ederek bir taraftan ucuz ekmek yiyorum diye kabahatli gibi sıkılan, diğer taraftan bana neden pahalı veriyorlar diye kendi kendine soruşturan iki sınıf vatandaşın artık fırın önünde müsavi oluşlarından doğan sevincimizi ve bunu gerçekleştirenlere karşı haklı teşekkürlerimizi izhar etmeyi zevkli bir vazife biliriz.

B. FELEK

Adanada hukukçu okuyucumuz B. Karaçay'a:

Güzel mektubunuzu aldım. Pek haklı fikirlerinize iştirak eder, hatırladığınızdan dolayı teşekkürlerimi sunarım efendim.

B. F.

Müessif bir ölüm

Manastırlı merhum General Abdurrahmanın gelini, merhum albay Yusufun kerimesi, ümerayi askeriyeden emekli İsmail Hakkının refikası, merhum Sadrı esbak General Halil Rifatın kerimesi Bayan Güzidenin eltisi, emekli General Sabrinin amcazadesi, emekli jandarma yüzbaşısı ve Türk Ticaret Bankası memurlarından Asım Özsoy ve Fehmi Özsoyun anneleri salihatı nisvandan BAYAN ŞEVKİYE ÖZSOY 10/9/943 tarihinde Bakırköyünde Kartal tepesindeki evinde vefat etmiştir. Fezailı ahlâkiyesile tanılan merhumenin cenazesi bugünkü çarşamba günü öğle üzeri kaldırılarak namazı Çarşı camiinde kılındıktan sonra Bakırköyündeki aile kabristanına defnedilecektir. Cenabı Hak rahmet eylesin.

***

Ressam Halil (Paşa) mahdumu eski İnhisarlar ve Tütün Limited eksperlerinden Bay

HALİM SÖZEL

ani olarak hayata gözlerini kapamıştır. Cenazesi 11/8/943 çarşamba günü öğle namazını müteakıb Teşvikiye camiinden kaldırılacaktır.

***

Millî Müdfaa sabık hukuk müşaviri Tahsin Konarı vefat etmiştir. Cenazesi 11/8/943 bugünkü çarşamba günü saat 12 de Bomonti Havuzlubahçede 36 numaralı «Konarı» apartımanından kaldırılacaktır.

Topuzun Kısmeti

No. 19

Yazan Mahmud Yesari

Hacı Rükneddin — Bırak, sen karışma. Çantayı da merak etme. Sofrayı, Anastasya düzeltir. (Anastasyaya:) Benim yeni çamaşırlarımdan ver. Bir de yeni pijama olacaktır. Onu da çıkar. Benim ipekli hırkayı da verirsin. (Anastasya ile birlikte çıkarlar).

Koço — Büfede düziko olacaktır. Yılbasinin kefini süremedik. (Arar, bir şişe rakı bulur, açar, kadeh bardakla, masayı kurar) Hadi serefe..... (Rakısını içer.)

Vahan — Helbet..... (Şarabını içer).

Hacı Rükneddin — (Cebinden defterini çıkarmıştır:) Masrafları yazalım, sıra ile. Sabataya bin lira!

Koço — Hık!

Hacı Rükneddin — Patla! Şoföre yirmi beş lira!

Vahan — Kıyak şofördü dorgusu...

Hacı Rükneddin — Beş lira Anastasyaya! (Düşüncelidir:) Biraz da kendimizi düşünelim. Eh, biz de yorulduk. Yorgunluğumuzun karşılığını almak hakkımız, değil mi ya?

Vahan — Helbet!

Koço — Hık!

Hacı Rükneddin — (Yazar:) Kendime yüz lira yazıyorum. Size de....

Vahan — Düşünecek şey vardır bunda?

Koço — Nee!

Hacı Rükneddin — (Yazar:) Size de ellişer lira yazıyorum.

Vahan — Bu iskonto nedendir ağnamamışım ahbar!

Hacı Rükneddin — Temizlediğiniz sofranın masrafı da benden çıkıyor. Daha da çıkacak. Elli lira kurtarabilirsek bahtımıza!

Vahan — Bu sofra, Şemsi beyimizin değildir?

Hacı Rükneddin — Bakkal Yani hesabı getirince anlarsın. (Hazırladığı elli liralıkları verir:) Alın bakalım.

Vahan — (Sakalına sürer, hemen cebine koyar:) Bu yılbaşı, senden siftah ediyorum, Hacı bey. Senin ellerin uğurludur.

Koço — Hacı beyde uğur var. (Rakı içer.)

Hacı Rükneddin — Rakıya ara ver. Sarhoş olacaksın. Şimdi, beni dinleyin. Piyasa, Topuzun burada olduğunu, bugün değilse, yarın, muhakkak öğrenecektir.

Koço — (Acele:) Ona hiç süpe etme.

Hacı Rükneddin — Biz, adam saklamıyoruz. Ona iyilik ediyoruz. Sokakta kaldırımdan aldık, getirdik. Biz olmasaydık.....

Vahan — Para, kap kapanın elinde kalırdı.

Hacı Rükneddin — Bu karda kıyamet- ruz. Bu kadar bahşışı hoş görür elbette, onun için çalıştık. Hâlâ da çalışıyoruz.

Vahan — Helbet! (Şarab içer.)

Hacı Rükneddin — İçkiyi kesin biraz. Kiminle konuşacağız. Yarın, ben, başka bir defter alacağım. Masrafları yazacağım. Nereye ne verildi, hepsini kalem kalem kaydedeceğim. Biz imzalarımızı atacağız, Topuz da parmağını basacak. Açık hesab değil mi?

Vahan — Helbet!

Koço — Nee!

Hacı Rükneddin — Kimseye hesab vermiyeceğiz ama, elin ağzı torba değil ki büzesin. Şunun şurasında itibarı olan insanlarız.

Vahan — Komiser bey, malûm şahıslar dedi ise duymadın?

Koço — Komiser, baba adam! (Rakı içer.)

Hacı Rükneddin — Biz bu çocuğa vasilik ediyoruz. Okuması yok, yazması yok, cahil çocuk... Yanında, arkasında düşüneceği kimseler de yok. Biraz dünya görsün, eğlensin, değil mi efendim!

Vahan — Helbet... Helbet... Helbet.. (Şarab içer).

Koço — Nee! Nee! Nee! (Rakı içer.)

Hacı Rükneddin — Ziftin pekini için. Daha konuşacaklarım var. Şemsi bey burada. Biz, ne kadar saklasak, Topuz, patadak söyliyecek. Biz doğrusunu söyliyeceğiz. (Sesini yavaşlatır:) Yalnız paranın birazını aldık. (Düşünür:) On bin lira....

Vahan — Bravo Hacı bey!

Koço — Bravo Hacı bey!

Hacı Rükneddin—Çanta Anastasyanın odasındadır. Karı bahşişin ucunu gördü. Artık, ordular gelse, çeteler bassa, çantayı kaptırmaz. Buraya getirişimin sebebi de bu....

Koço — (Keyifli:) Çok akil var Hacı beyde... Düsünmek lâzım.

Hacı Rükneddin — Bu kadar para, evde tutulmaz. Bankalar da kapalı.... Öbür gün demiyelim de, sabah olduğu için, yarın bankaya götürür, yatırırız. Bir hesabı carî açarız. Benim, öteki apartımanın eşyalarını değiştiriyorum. Bir kaç gün, burada kalırız.

Kapı açılır, Anastasyanın kolunda, Topuz girer.

Topuz — (İpek kimonu, ayaklarına dolaşmakta, yürüyememektedir:) Uuula, bu soyha iyi yumuşah amma, ayahlarıma dolaniiy!

Ayağa kalkarlar:

— Buyursunlar efendim.. Buyursunlar.... Hık! Helbet!

Topuzun yüzü biraz ağarmıştır. Dik saçlı sivri kafası, kalın gür kaşları, papağan burnu ile yazma frenk duvar halılarındaki Keykâvusun torununa benzemiştir.

Topuz — (Kaşınır:) Uuula, bu ne iş? Ben, şimdi gaşiniyim.

Hacı Rükneddin — Yerleri kaşınır, evlâdım, yerleri.... .

Topuz — (Sofraya bakar:) Garnım da acıhtı amma, yıkanmah da insanı yori be!

Anastasya — (Yazlık emprimelerini giymiş, beyaz, temiz prostelâ takmıştır. Yüzü aydınlıktır. Parmağı ağzında:) Kale, ne kir çıkmıs, morekkeb kale!

Hacı Rükneddin — Kısa kes. (Topuzu, divana götürür, oturtur:) Hafifledin değil mi?

Topuz — (Yaylı divana oturunca sıçrar:) Vayy, bu da Mısırçarşısındaki yaylılardan imiş.

Hacı Rükneddin — Bırak Mısırçarşısını artık. Eski günleri unut.

Topuz — (Oturmuştur, Hacı Rükneddin arkasına, yanlarına yastıklar koyar. Vahanla Koço da pijamanın yakasını, kimononun eteklerini düzeltirler. Topuz keyifle:) Uuula, vucudumu çekiy.....

Hacı Rükneddin — Hamam yorgunusun. Biraz dinlen, sonra, yemek yeriz.

(Arkası var)

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program
7,32 Jimnastik
7,40 Haberler
7,55 Salon orkes.
*
12,30 Program
12,33 Müzik (Pl.)
12,45 Haberler
13,00 Şarkılar
*
18,00 Program
18,03 Dans orkes.
18,415 Şarkılar
19,00 Çiftçi saati
19,15 Şarkılar
19,30 Haberler
19,45 Yurd sesleri
20,15 Rad. Gazetesi
20,45 Beraber şarkı
21,00 Evin saati
21,15 Müzik (Pl.)
21,25 Temsil
2,45 Müzik (Pl.)
22,30 Geçmiş gün
22,35 Haberler
22,50 Kapanış

BULMACA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2				■					
3				■					
4		■						■	
5						■	■		
6									■
7			■		■				■
8				■					
9	■							■	

Soldan sağa:

1 — Nümunelik. 2 — Aza, bir edat. 3 — Vücudümüzdeki kıllardan, memnun ve neş'e içinde. 4 — Yer. 5 — Bir emir, utanma duygusu. 6 — Ârıza doğuracak hal ve hareket. 7 — Çevrilince bir emir olur, kıymetli baston. 8 — Mükemmel, bir emir. 9 — Ayakları elleri ve tırnaklarile toprağı karıştırıp diden.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Saz vaziyette. 2 — Eski yemeni süslerinden, devamlı belâ. 3 — İntihab etmek, yemek. 4 — Eski bir Türk devleti. 5 — Kanunsuz alınıp verilen paralardan, zamanın kısımlarından. 6 — Bir deniz, yuva. 7 — İngiliz bayanı, bir emir. 8 — Seciye, gelir için yaptırılmış binalar. 9 — Kıyı, bir harfin okunuşu.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	G	Ö	Z	H	A	P	S	İ	■
2	İ	F	A	■	S	A	A	T	■
3	R	■	P	R	A	N	G	A	■
4	G	Ö	T	Ü	R	E	N	■	K
5	İ	T	İ	S	■	■	A	Y	A
6	N	E	Y	■	A	L	K	I	Ş
7	L	■	E	V	L	A	■	L	I
8	İ	Ş	■	A	İ	L	E	■	M
9	K	U	R	T	L	A	N	M	A

BORSA

İstanbul Borsasının 10/8/943 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5,22
New-York — 100 Dolar	129,—
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	30,675
Madrid — 100 Pezeta	12,89
Stockholm — 100 İsveç Kr.	31.1325
ESHAM ve TAHVİLÂT	
İkramiyeli %5 938	19,30
İkramiyeli %5 933 Ergeni A.B.C.	21,35
%7 934 Sıvas - Erzurum 2-7	19.95
%7 941 Demiryolu 3	19.10
%7 Birinci tertib Millî Müdafaa	20,20
%5 İkramiyeli Millî Müdafaa	19,87
İş Bankası nama hisse	13,30
İş Bankası hâmiline	13,80
Ermis - Kartal	50,—

Zayi makbuz

Gümrük Başmüdürlüğünden 19/7/943 tarihinde almış olduğum 1331 vezne numaralı 2/16 tahsil müzekkere numaralı 267 vezne kayıd numarasını taşıyan teminat makbuzunu kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Hastane caddesi Arabfırını 442 nci sokak 101 No. da Osman İşsever

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: **HİKMET MÜNİF ÜLGEN**
Cumhuriyet Matbaası

Devlet Havayolları Umum Müdürlüğünden:

Umumî tarife şartlarının ikinci maddesi mucibince yolcu biletleri nama muharrer olup başkalarına devredilemiyeceğinden badema tayyare ile seyahat edecek yolcular bilet almak için hüviyet cüzdanlarını kişe memurlarına ve seyahatten evvel meydanlarda alâkadar memurlara ibraz etmeğe mecburdurlar.

Yolcu biletile hüviyet cüzdanında yazılı isimler arasında mübayenet görülenlerin seyahatine müsaade edilmez ve bilet bedeli iade olunmaz. (7519)

Kabataş Lisesi Müdürlüğünden:

13 ağustos 1943 ten 30 ağustos akşamına kadar pazartesi, perşembe ve cuma günleri saat 9 dan 13 e kadar bütün talebenin kayıdlarını yenilemek üzere velilerile birlikte okula başvurmaları. (7804)

Kayseri C. Müddeiumumiliğinden:

1 — Kayseri Ceza Tevkif evinin 1/6/943 ten 31/5/944 gününe kadar bir senelik ekmek ihtiyacı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Tahmin edilen ihtiyac miktarı altı yüzer gramlık azamî 108, asgarî 90 bin aded ekmek bedeli azamî 59400, asgarî 49500 liradır.
3 — İhale 23/8/943 pazartesi günü saat 15 te Kayseri C. Müddeiumumiliği dairesinde yapılacaktır.
4 — Muvakkat teminat miktarı 4455 liradır.
5 — Teklif mektubları o gün saat 14 e kadar kabul edilecektir.
6 — Eksiltmeye talib olanlar 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinin emrettiği vesikaları ibraza mecburdur.
7 — Şartname Kayseri C. Müddeiumumiliği ile Ceza ve Tevkif evleri Müdürlüğünde çalışma saatlerinde hergün görülebilir. (7764)

Muhasebeci aranıyor

Büyük bir ticarî müessesede muhasebe müdür muavinliği yapacak çok tecrübeli bir muhasebeci aranmaktadır. Kendisine 300 liraya kadar aylık verilecektir. İsteklilerin kısa tercümeihallerini bir fotoğrafla birlikte (İstanbul posta kutusu 31) e göndermeleri.

İstanbul Vakıflar Orman İşletme Müdürlüğünden:

İşletmemiz için 85 lira ücretli bir kâtib alınacaktır. Talib olanların 3659 sayılı kanunun 16 ncı maddesine göre 16/8/943 pazartesi günü Çemberlitaş Vakıflar sokaktaki büromuzda imtihanları yapılacağından evrakı müsbitelerile müracaatleri. (7758)

Yüksek Mühendis Okulu Satınalma Komisyonundan:

Okulumuza 1943 - 44 senesi için 4000 kilo sadeyağ alınacaktır. Beher kilosunun fiatı 440 kuruştur.

Bedel tutarı 17600 ve ilk teminatı 1320 liradır. İhalesi 26/8/943 tarihinde saat 11,30 da yapılacaktır Fazla bilgi istiyenlerin okula müracaatleri. (7778)

Üniversite Rektörlüğünden:

İnkılâb tarihi ve Türkiye Cumhuriyeti rejimi derslerinden ikmale kalan asker talebe ile diğer derslerden tamamile geçmiş ve yalnız bu dersten kalmış talebenin ikmal imtihanları 16 ağustos pazartesi günü saat 10 da yapılacaktır. İlgililerin bu saatte Üniversite Merkez binasında hazır bulunmaları. (7846)

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Putrel demiri (muhtelif eb'ad)
Beton demiri » »
U. demiri » »
Demir çemberlik
Galvanizli çemberlik
Demir kazma (iki ucu sivri)
Baltalı kazma
Siyah saç (2 mm. den yukarı)
Galvanizli saç (1 mm. den yukarı)
Balya teli
Dikenli tel
Parlak ve galvanizli tel halat
Pirinç kaplı demir çemberlik

Bu mallara aid tesbit edilen yeni fiatlar hakkında Ticaret Ofisinde 14 numaraya müracaat edilmesi.

Ticaret Ofisi Umum Müdürlüğü
Telefon: 24236 — Telgraf: Tario

Bulana mükâfat

7/8/943 günü Bomonti İzzetpaşa sokağında pırlantalı bir kol saati düşürülmüştür. Bulan zat Bahçekapı Erzurum han 27 numaraya getirdiği takdirde memnun edilecektir.

Zayi — İzmir askeri hastanesinden aldığım askerî vesika ve ayrıca 100 lira bulunan cüzdanımı zayi ettim. Bulan içindeki askerî vesikayı bu adrese göndermesini rica ederim.

Beykoz: Yalıköy Ortaçeşme No. 110/1
Mehmed Fevzi Azak

Avrupada tahsil etmiş tecrübeli bir

Maden Mühendisi

yer değiştirmek ve daha iyi bir işe girmek istiyor. Herhangi sanayi müessese hizmetine de girer. Teklifler Mühendis rumuzile Galata posta kutusu 1379 adresine gönderilebilir.

Halat ve örtülük muşamba alınacak

DEVLET LİMANLARI İŞLETME UMUM MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

İdaremiz ihtiyacı için 75 ton İngiliz manila halat ile 20.000 metre İngiliz admiraltı patent örtülük muşamba alınacaktır.

Vermek istiyenlerin 25/8/943 çarşamba günü saat 15 te Levazım Müdürlüğü odasında toplanacak Komisyona müracaat etmeleri. (7733)

İstanbul Defterdarlığı ilânları

Kazası	Mahallesi	Sokağı	No.sı	Cinsi	Kıymeti Lira K.	Hissesi	Pey akçesi Lira K.
Beyoğlu	Asmalımescid	Küçük mezarlık	28	Dükkân	1800 00	2/12	22 50
»	»	»	30	Hane	5400 00	2/12	67 50
»	Galata Sultanbeyazıd	Araboğlan	10	Kârgır mağaza	4950 00	Tam	371 25

Asador Güdükyanın Kadıköy Maliye şubesine olan varlık vergisi borcundan dolayı yukarıda yeri ve cinsi yazılı emlâk satılığa çıkarılmıştır.

İlk ihale 9/9/943 perşembe günü saat 16 da ve kat'î ihale de 20/9/943 pazartesi günü saat 16,30 da yapılacağından taliblerin mezkûr günlerde pey akçelerini havi makbuzlarla Beyoğlu Kazası İdare heyetine müracaatleri ilân olunur. (7729)

Mükellefin adı	Kazası, semti mahallesi	Sokağı ve kapı No.	Cinsi ve hissesi	Bina kaydına göre tamamının kıymeti	Vukuf mukayyed raporuna göre K.	Pey akçesi
Sarrafoğlu Mihran Demir Hayık Demir kardeşler	Sarıyer Büyükdere	Büyükdere Cad. Y. 43 ilâ 51 kapı No.lı	Fırın, sahilhane, tuğla fabrikası, hane ve mağaza 2/8	16560	Maamüştemilât fabrikası ile makine, alâtı sabite ve tesisat 180,000	3376

Galata Maliye şubesine varlık vergisinden borclu Sarrafoğlu Mihran Demir ve Hayık Demir kardeşlerin yukarıda mevkii, cinsi ve evsafı yazılı gayrimenkulleri Tahsili Emval kanunu hükümleri dairesinde satılacaktır.

İlk müzayedesi 27/8/943 cuma günü saat 14 te ve kat'î ihalesi de 7/9/943 salı günü saat 14 te yapılacaktır. İsteklilerin pey akçelerini muhtevi makbuzlarla birlikte Sarıyer kazası İdare Heyetine müracaatleri ilân olunur. (7781)

1 — Galata şubesine borclu İzidor Anavi'nin Kadıköy Moda Bostan sokak 45 numaralı evinde ev eşyası 13/8/943 tarih ve saat 10 da,
2 — Galata şubesine borclu Jak Anavi'nin Kadıköy Feneryolu Koyun sokak 2 numaralı evinde ev eşyası 13/8/943 T. ve saat 10 da,
3 — Galata şubesine borclu Anavi ve Mahdumları Kollektif şirketinin Galata Yenicami Kürekçiler caddesi 49 No.lı mağaza civarındaki 41/3, 41/4 ve 41/5 numaradaki depolarında mevcud toz ve yağlı boyalarla bezir ve neft yağları, sair boya levazımı 13/8/943 T. ve saat 10 da,

Yukarıda gösterilen tarih ve saatlerde mahallinde satılacağı ilân olunur. (7841)

İTHALÂTÇI VE İHRACATÇI BİRLİKLERİ UMUMÎ KÂTİBLİĞİNDEN:

Türkiye ile İsviçre arasında mün'akit ticaret ve tediye anlaşmalarının 31/8/1943 tarihine kadar uzatıldığı Ticaret Vekâletinin iş'arına atfen ilân olunur.

OSMANLI BANKASI

30 Haziran 1942 tarihindeki vaziyet

AKTİF	Sterlin	Ş.	P.
Hisse senedlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve bankalarda bulunan paralar	6.919.967	—	2
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	5.655.000	—	—
Türkiye ve İngiltere Hükûmetleri Hazine Bonoları	8.142.883	12	9
Tahsil olunacak senedler	1.856.713	12	7
Cüzdanda bulunan kıymetler	2.853.513	15	2
Borclu cari hesablar	9.336.902	9	10
Rehin mukabilinde avanslar	2.786.552	10	10
Kabul yolile borclular	219.769	17	10
Gayrimenkul mallar ve mobilya	492.905	—	7
Müteferrik	78.458	4	11
	43.342.666	4	8

PASİF	Sterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	339.434	7	11
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	191.396	19	7
Alacaklı cari hesablar	30.241.760	1	11
Vadeli bonolar ve cari hesablar	535.832	3	10
Kabuller	219.769	17	10
Müteferrik	564.472	13	7
	43.342.666	4	8

Kuyuda muvafık olduğu tasdik olunur.
Umum Muhasebe Şef muavini
A. A. MAYER

Türkiye Umum Müdürü
PH. GARELLİ

Babaeski Belediye Reisliğinden:

Her neviden ve her işe yarar hayvan yetiştirmekle meşhur olan Trakyanın damızlık, koşumluk ve kasablık hayvanlarile her çeşid emtiayı ancak 12 ağustos 943 te açılacak ve dört gün devam edecek olan Babaeski hayvan ve emtia panayırında tedarik edebilmek mümkündür.

Panayır her seneden daha iyi bir şekilde hazırlanmakta olup hayvan ve emtia ticareti için panayıra gelecek tüccar ve esnaflarımızın istirahatleri temin edilmiştir. (7751)

Seyhan Defterdarlığından:

Birinci ihalesi 4/8/943 tarihinde icra edilen varlık vergisinden maazam 30600 lira borclu Salamon Elhadefoğulları Hako Jozef ve Aşir Elhadetlerin malik oldukları Çınarlı mahallesindeki Bağlaryolu üzerinde kâin tapunun 530 kütük, 27 pafta ve 10 parsel numarasında kayıdlı 4060 metre murabbaı arsa üzerine mebni işler bir halde bulunan pamuk pirese fabrikasının kat'î ihalesi 14/8/943 tarihine rastlıyan cumartesi günü saat 11 de icra edileceği alıcıların Vilâyet İdare Heyetine müraaatleri ilân olunur. (7832)

Siyasal Bilgiler Okuluna (Mülkiye mektebi) girmek istiyen Lise mezunlarına:

Siyasal Bilgiler Okuluna leylî veya neharî girebilmek için lise mezunu olmak, olgunluk imtihanını vermiş bulunmak ve yapılacak seçme imtihanını kazanmak lâzımdır. Seçme imtihanına gireceklerin namzed kaydı Ankarada okul binasında ve İstanbulda Yüksek Öğretmen okulunda 20 ağustostan 23 eylûl perşembe günü akşamına kadar yapılacak ve seçme imtihanı 27 eylûl pazartesi sabahı başlıyacaktır. Seçme imtihanının günlerini, hangi derslerden yapılacağını ve kayıd için lâzım gelen evrakın neler olduğunu öğrenmek istiyenler bulundukları yerlerin Maarif Müdürlüklerine veya Lise Müdürlüklerine ve Ankarada Siyasal Bilgiler okuluna ve İstanbulda Yüksek Öğretmen okuluna müracaat etmelidirler. (7748)

Basın ve Yayın Umum Müdürlüğünden:

Ankara Radyosu Türk müzik koluna İstanbuldan alınacak stajyerleri seçmek üzere 9 ağustos 943 pazartesi günü yapılacağı ilân edilen imtihanlar, isteklilere daha geniş hazırlanma imkânı vermek arzusile 16 ağustos 943 pazartesi gününe bırakılmıştır. İmtihana girmek istiyenlerin vaktinde Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü İstanbul Mıntakası Müdürlüğüne müracaatle kayıdlarını yaptırmaları tavsiye olunur. (7767)

Hukuk Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemizde ticaret hukuku ve ceza hukuku asistanlıkları münhaldir. Ceza hukuku için italyanca bilmek şarttır.

Talibler̄in imtihanları 30/8/943 pazartesi günü saat 15 te yapılacağı ilân olunur. (7809)

İstanbul Jandarma Satınalma Komisyonundan:

Miktarı Kilo	Cinsi	Muhammen fiatı Kuruş	Muvakkat teminatı Lira
4,000	Zeytinyağı	215	645
8.000	Zeytintanesi	65	390
14.000	Sabun	130	1365
			2400

Miktarlarile cinsleri ve muhammen fiatlarile teminatları yukarıda yazılı üç kalem iaşe maddesi kapalı zarftan tahvilen 12/8/943 perşembe günü saat 14 te İstanbul - Taksimde Jandarma Satınalma Komisyonumuzda pazarlıkla alınacktır. Evsafı şartname 160 kuruş bedelle hergün Komisyonumuzdan verilir.

Üç kalemin bir arada veya iki kaleminin veya ayrı ayrı isteklilere ihalesi caizdir. İsteklilerin kanunî vesika ve teminat mektub veya makbuzlarile pazarlık vaktinde Komisyonumuza gelmeleri. (7789)

İstanbul C. Müddeiumumiliğinden:

İstanbul Adliye Emanet dairesi tasviye edilmekte olduğundan 934, 935, 936, 937 yılları zarfında mezkûr daireye hıfz için gelen para ve eşyadan sahibleri tarafından kendilerine iade kararı alınmış veya adlî makamlarca resen sahiblerine iade kararı verilmiş olduğu halde şimdiye kadar müracaat etmemiş ve arandıkları halde bulunamamış olan kimselere aid eşya ve paraların ciheti maliyeye tevdii kararlaştırılmış olduğundan işbu ilânın neşrinden bir hafta zarfında sahiblerinin nüfus tezkeresi ve vesika fotograflarile İstanbul Adliye Emanet Memurluğuna müracaatleri. (7843)